Nagyvárad, 1901. VII. évfolyam 128. szám. Csütörtök, junius 6.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor.
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállitva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL
POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apácza-utcza 3.
A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVARAD, junius 5.

Parti hajó.

Valamikor régen, olyan világ járta, hogy amelyik katonának puskát nyomtak a markába, az jobban meg volt lőve ezzel a szerszámmal, mint az ellenség, a ki ellen adták.

Nehéz volt a fegyver szörnyen, diónyi golyóbisok jártak az öles puska csőbe s hogy ne reszkessen a lövő kezében, hát földbe vert villára fektették.

Igy aztán nyugodtan lehetett czélozni s ha a rengeteg golyóbis belé akadt valakibe, annak keze-lába tört, vagy menten kiszakadt a lélek belőle. Csak arra kellett vigyázni annak, a kit czéloztak, hogy ne mozogjon, mert akkor persze lehetetlen volt eltalálni.

Ma a lőfegyver dönti el a csatát. Persze nem a régi, hanem a könnyü, gyorsan tölthető fegyver, mely messzire hord és füstöt nem csinál.

Sajátságos, hogy monarchiánk külügyi politikájában, még mindig a régi módi lőtaktikát használják.

Nagy apparátussal készül valaminek. Jó szilárdan igyekszik leverni a villát, melyre ósdi fegyverét nyugtatja s ha mindezek után egy kis tüzet is csihol, csak éppen annyit, amennyivel a puskát elsütheti, akkor bizony már nem érdemes lőni, mert a czélpont messze elcsuszott.

Lehet-e aztán külügyi politikánkat hibáztatni azért, hogy nem talál czélt? Bizony nem. Goluchovszky serege jól czéloz, alaposan előkésziti a lövést, de hát a czélpont nem nyughat. Az események változnak bolond gyorsasággal.

Nem a külügyi politikánkat kell tehát hibáztatni, hanem annak keresni módját, hogy az események ne mozgolódjanak olyan gyorsan, vagy legalább addig, mig a beállitott puska el nem sül.

Itt vannak a bulgáriai események.

Alig hogy Románia felfedezte a tüzfészket a Balkánon, rövid háromnegyed éve, egy román tanár meggyilkolása alkalmából »külügyérünk« azonnal megkezdte a czélzást. Ö bizony oda lő, a hol a baj terem. Idő kell persze az ilyesmihez, de a delegáczió megnyitásánál mégis elsült a puska.

Lett erre álmélkodás. Kemény pukkanással szállt ezét Goluchovszky szájából a fenyegetés a Balkánra, felkapta fejét egész Európa a nagy dörrenésre s nézték a hatást.

Természetesen nem láttak semmit, csak a nagy füstöt. Románia pressziójára régen skartba tették Sarafovot, a maczedon liga fejét s éppen mostanában semmi ok sem volt olyan szörnyü erős kijelentésre, a milyet »külügyérünk« elkövetett.

Persze a czélzás alatt elcsusztak az események.

De ennek is Románia az oka. Miért sietett olyan nagyon a döntő lépéssel, mikor látta, hogy mi is segiteni és dönteni akarunk.

Németország is szörnyen szabályta-lanul jár el. A Balkánon addig barátkozgatott a szultánnal, addig furatta a szökőkutakat, mig végre is a mi igazi érdekeinket spriczolta le vele. Kis-Ázsiában vasuti konczessziót nyert, a török birodalomban kereskedelmi előnyöket, és mindezt szabályos előkészités nélkül, sőt mi rajtunk keresztül.

Külügyi kormányunk is ezt akarta. Csak azzal nem volt tisztában, hogy e czélból a Lim tartományokat is elfoglalja-e, vagy elég lesz, ha végleg okkupálja Boszniát? Ugy látszik az utóbbiban állapodott meg végre. A villa tehát le van verve, de bizony már nincs miért ráfektetni a puskát, a czélt eltalálta már a német.

No! hogy Albániában az olasz vetette meg a lábát s szerezte meg magának dús piaczul ipari termékeihez, azért nem is lehet korholni »külügyérünket,« hiszen ilyen fényes sikert ki hitt volna az olaszokról, kiket még Menelik is megugratott.

A barátságos érintkezést azonban bőven istápolta külügyi vezetőségünk s ellenségeskedésről a határon szó sem lehet.

Az osztrákok majdnem belé szaladnak a nagy német birodalomba, az olaszok Trieszt és Fiuménál könnyeikkel teszik sóssá a tengert, melyeket azért hullatnak, hogy még mindig nem tagjai az Unite Italiának, a csehek és egyébb szlávok kitárt karokkal néznek Oroszországra s románjaink szinte nem is hiszik, hogy nem Romániában laknak.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Árnyképek.

Irta: **Deér.**

I.

Temetnek. Gazdag, előkelő halottat kisérnek utolsó utjára. Az érczkoporsót hatlovas gyászkocsi szállitja. A sok diszes koszoru alig fér el egy külön kocsin.

Sok ember kiséri a halottat. Mind előkelő uri ember.

A koporsó után lépkednek a halott hozzátartozói. Egy deli, szép, ifju férfi karján egy nőt vezetve. Mindkettő gyászruhában.

Egész valójukon meglátszik, hogy a magasabb körökhöz tartoznak. Drága minden rajtuk. Vigyáznak minden lépésükre, minden mozdulatukra, hogy itt is elegánsak, sikkesek legyenek. Néha-néha megtörlik szemeiket, mintha könnyeznének. Pedig egy könny sem fakad szemükből. De hát ezt igy kell.

Siratni kell a halottat, ha nem is fakad könny a szemekből. Fájlalni kell a veszteséget, ha örülünk is neki.

A két gyászruhás alak is tudja ezt. Mindent a »világért«, nehogy megszóljon bennünket.

És csak halad a gyászos menet tovább lassan, csendesen . . .

Majd megáll a temetőben egy diszes sirbolt előtt. Leemelik a drága koporsót. A pap beszenteli s beszédet mond. Gyönyörü, megható a beszéd.

Megkapó szinekkel festi a szülői szeretetet. Mert kit temetnek, annak anyja a gyászruhás férfinak s anyósa az ifju nőnek.

Mig a pap beszél, itt-ott igaz, szivből fakadt könny csillog a szemekben. A fiatal férfi, a gyermek is ugy érzi, mintha kissé megremegne a szive s tán az első igaz könnyet törli ki szeméből. Az asszony is zokog csendesen, — arczát elrejtve.

És aztán jönnek a jó barátok, ismerősök. Sablonos szavakkal fejezik ki részvétüket a pótolhatatlan veszteség fölött. Meghatottan fogadja a férj a részvétnyilatkozatokat. Sokszor elmondja:

— Köszönöm. Szegény anyám biz élhetett volna még . . .

Es bezárul a sír. Eltünt a halott örökre az élők szemei elől. Haza megy mindenki.

A gyászoló férfi és neje diszes fogatba szállnak és ugy robognak haza.

Mikor haza érnek, a férj leveti az álarczot. Most már nem függ rajtuk a világ szeme.

Parancsol, rendelkezik. A halottas szobát kitakarittatja, felforgattat mindent, mert az ő kényes idegzete nem állja ki a kellemetlen szagot, a mi a halott után maradt.

És aztán lopva, csendesen hogy senki se vegye észre, bemegy a halott szobájába. Keres, kutat. Fölforgat mindent. S mikor megtalálja, mit keresett, — a boldogult végrendeletét, — mohon szakitja föl s lázasan, izgatottan futja végig.

Elégedett mosoly játszik ajka körül s mintegy megkönnyebbülve hagyja el az elhunyt szobáját. Nejéhez siet. Odaül mellé és száraz, rideg hangon szól hozzá.

— Ideje volt, hogy elpusztuljon. Elég bajunk volt vele. Képzeld, milyen fukar volt az öreg. Otvenezer forintja maradt, miről sohsem szólt semmit. Most ez is a mienk lesz. Nekünk hagyta az egészet. Mégis érdemes volt ápolni.

A fiatal asszony is örül e hirnek. De azért nem mulasztja el, hogy föl ne sóhajtson.

— Szegény mama, szegény mama . . .

Es ezzel leröttak a kegyelet adóját. Elfelejtik azt az asszonyt, ki csak értük élt, értük szenvedett.

A világ látta a diszes temetést, látta őket könnyezni.

S ők azt hiszik, ez elég, többel nem tartoznak a halottnak.

Még azt is elfelejtik, hogy ezt a keveset is mily nagyon megfizette az az eltemetett, elfelejtett, élettelen halott

II

Temetnek. Egy egyszerü, szegény asszonyt kisérnek utolsó, gyászos utjára. Szegényes, kopott ruháju emberek haladnak az egyszerü, bemázolt fakoporsó után. Imádkoznak . . .

A koporsó után halad egy fiatal nő, az elhunyt leánya. Egyszerü, foltozott fekete ruha födi tagjait. Nem néz se jobbra, se balra. Tekintetét oda szögzi arra a disztelen koprsóra. Könny nem fakad szemeiből, — mert már kiapadtak könnyei. Csak arczára ül ki az igazi, a szivből fakadó fájdalom.

És csak halad a gyászos menet tovább lassan, csendesen . . .

A határokon tehát nincs ellenség s a népek testvérisége megható mindkét monarchiában — kifelé.

És befelé!?

Persze a belpolitika nem külpolitika s igy azzal Goluchovszky nem törődhetik.

Ugron Gábor parti hajónak nevezte külügyi politikánkat, mely néha csuszik előre, hátra, de messze sohasem ér.

Bizony jó volna, ha egy ilyen parti hajóba raknák belé egész külügyi apparátusunkat összes szankczionált eljárási módjával együtt, s a hivatalokba uj embereket tennének uj taktikával.

Bizony hiába ölünk mi rengeteg milliót uj ágyukba, ha azok elé soha se tud czélt állitani a diplomácziánk. Hiába való az uj fegyverzet is rozoga — parti hajón.

P—y.

A bán tervei.

Zágrábból jelentik nekünk: Gróf Khuen-Héderváry bán a horvát ellenzék szervezkedésére való tekintettel a tartománygyülés felosztását fogja javaslatba hozni a koronával. A bánnak szándéka az ellenzéket meglepni és a választásokat augusztusra kiiratni. Megjegyzendő, hogy a tartománygyülés mandátuma csak 1902-ben jár le.

A választások.

Mint egyik esti lap biztos forrásból értesül, a választások október 5-ike és 15-ike között lesznek. A jelen országgyülés a közigazgatás egyszerüsitéséről szóló javaslatot még a nyári szünet előtt fogja elintézni, mely előreláthatólag julius 10-én, esetleg 15-én kezdődik. A ház utolsó ülése szeptember 13., vagy 14-én lesz. A törvényhozási czyklust természetesen trónbeszéddel fogják berekeszteni.

Majd befordul a temetőbe és ott a temető szélen egy magányos sirgödör előtt megáll a szomoru menet. A pap még egyszer beszenteli a koporsót s azután leeresztik abba a kis hat láb mély gödörbe.

Egy-egy göröngyöt vetnek az ismerősök a sirba s aztán elmennek csendben, — mert várja a dolog, a munka őket.

Csak a halott leánya marad ott. S mikor behantolták a sirt, — az egyszerü fakeresztet odatüzi a sirdombhoz. Aztán oda borul a fejfára és sir, zokog.

Nem látja senki. Nyugodtan átadhatja magát fájdalmának. És csak sir, zokog tovább . . .

Csak akkor riad föl, mikor az esti szellő felrázza fájdalmából. Föláll. Még egyszer végignézi azt az egyszerü, koszorutlan sirdombot és megindul hazafelé lassan, csendesen.

Otthon nem várja senki. Maga van a kis padlásszobában. Kiért eddig élt, kit ugy szeretett, — az itt hagyta örökre.

És mikor erre gondol, csak ujra megered a könnye. És mintha látná az elhunytat, még beszél is hozzá.

— Miért is hagytál el édes jó anyám? Hisz ugy szerettelek. Csak érted éltem, érted fáradtam és ugy örültem, mikor téged örülni láttalak. Es ugy fájt, mikor látnom kellett nyomoruságodat és most is ugy fáj, hogy még egy szerény koszorut sem tehettem fejfádra . . .

Szegény leány nem gondol arra, hogy utolsó garasát költötte anyja temetésére. Azt is elfelejti, hogy ma még nem evett. S vajjon lesz-e mit ennie holnap? . . .

———

Az angolok veresége.

Az angolok vereségéről bő tudósitások érkeznek, melyek azt bizonyitják, hogy a búrok ismét a régi bevált taktikával kezdenek harczolni. Az angolok vesztesége aránytalanul nagy volt, a mit Kitchener is elismer. A brüsszeli Petit Bleu a transzváli követségtől tudósitást kapott a Pretória közelében vivott harczról. A tudósitás szerint Bayer és Breitenbach megverték az angolokat, 600 angolt elfogtak a hat ágyut zsákmányul ejtettek. A követség közleménye azután azt mondja: Május 2-ika a jelentés dátuma s nem a csata napja. A csata április 25-ike és május 2-ika között lehetett. Ezen a napokon valószinüleg heves harczok voltak. Pretóriában egészen tisztán lehetett hallani az ágyuzást, különösen Pretóriától nyugatra, Zwart-Rugenben, a Rustenburgból Watervalba vivő uton és Kalkhoewelben, Pretóriától keletre. A jelentés csak a Kalkhoewel mellett vivott harczról tartalmaz részletesebb adatokat. Az ottani jelentésekről ugyanis azt mondja: Breitenbach parancsnokot 150 emberével egy nagy angol csapattest megtámadta. A búr parancsnok már majdnem le volt győzve, mikor odajött Bayer tábornok, mire az angolok a már ismert körülmények között vereséget szenvedtek. A többi harczról még nem kaptunk bővebb tudósitást. Csak annyit tudunk, hogy Zwart-Ruggen mellett csata volt, a melyben az angolok megfutamodtak. Brüsszelből jelentik:

Krüger tagadja, hogy közte és Botha közt tárgyalás folyik a standertoni németalföldi konzul közbenjárásával. A legutóbbi jelentésekből az tünik ki, hogy Botha és a többi búr vezér el van tökélve a háboru folytatására. Krüger meg van győződve, hogy minden tárgyalás hasztalan volna, ha az angolok nem mondanak le a két búr állam annexiójáról. Ezalatt a búrok már a Fokföldre is betörtek.

A Fokgyarmatban uralkodó helyzetről közzétett hivatalos jelentés szerint ***Kruitzinger*** kommandója néhány búr kommandó által erősitve, összesen vagy 700 ember, Stormbergtől délre átkelt a vasuton. A burok, a kiket Moltear mellett visszavertek, most megtámadják ***Jamestownt*** s mint Kitchenernek alábbi jelentése bevallja azt el is foglalták. Egy másik kommandó Wenterstadtól délre áll. Ehhez 100 búr csatlakozott, valószinüleg Suvman parancsnoksága alatt, a kik az Oranzs folyón Bredeldritt mellett és a vasuton Achtertong mellett keltek át. Azonkivül kisebb kommandók Frisbriver és Maraisborg környékén állanak.

Az angolok veresége.

London, junius 5. Kitchener jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: Jamestown e hó 2-án délelőtt megadta magát Kruitzinger kommandójának. A városi őrséget és a városi önkénteseket négy órai harcz után legyőzték, mielőtt segitség érkezett volna. Az angoloknak három halottjuk és két sebesültjök volt. A búrok vesztesége állitólag nagyobb volt. A helyőrséget a búrok szabadon bocsátották. Kitchener hozáteszi ehhez a jelentéshez, hogy French tábornokot megbizta, hogy a fokföldi hadmüveleteket vezesse. Egy 1200 főnyi búr csapat Kamp alatt megtámadta Dixon hadoszlopát. (M. T. I.)

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

—

Selmeczbányai sulykok.

Nem hiába bányaváros Selmecz- és Bélabánya egyesitett szabad királyi város, de sulya is van az országban a nevének. Különösen most, mikor a diákkongresszus ott megtartatván, a jövő Magyarország képe volt ott kialakulóban.

A kongresszusról jöttek aztán a tudósitások s hoztak fényes diadalhireket a liberálisok győzelmeiről, a »sötét reakczió vereségéről,« a keresztény ifjak óriási megszégyenüléséről. A közönség olvasta a hireket s természetesen elhitte, mivelhogy nyomtatva állott.

Vajmi kevésnek jutott eszébe a kérdés, hogy hátha az egész győzelmi hir csak olyan amugy istenigazában elvetett sulyok, máskép — lóditás? Még pedig Selmecz- és Bélabánya sz. kir. bányavárosok kohóiból kerülvén ki, egyszersmind nehéz sulyok is? A ki pedig kérdezte, az sem kapott rá más választ, mint hogy bizony ugy volt az az utolsó betüig. A keresztény ifjakat csúfosan lepipálták.

Most van alkalmunk egy eredeti levélből meggyőződtünk, hogy bizony azok a nagy hangu tudósitások erősen hasonlitottak Kitchener lord hireihez s hogy valamennyi csak elvetett sulyok volt.

Selmeczbányán minden ponton, minden kérdésben a keresztény ifjak győztek, mint az alábbi levélből kitünik.

Megjegyezzük, hogy a levelet egyik nagyváradi joghallgató kapta s igy a magánérdekü részeket kénytelenek voltunk felőle kihagyni.

Most pedig szóljon a levél maga.

Kedves barátom!

Tekintettel irnivalóm sokaságára, ilyen hatalmas papirt küldök néked, a mit azt hiszem csak jó névem veszel. Már előbb akartam néked különben irni, de közbejött akadályok (murik és 1 majális) miatt a legjobb akarat, mellett is csak most tehetek eleget. Elsőben is a legfontosabbról: a kongresszusról, jobban mondva, a keresztény és nemzeti eszmék terjesztőinek diadalairól fogok beszámolni. Mert bizony nem volt ott az u. n. »reakczionak veresége«, s nem »bujtak vissza oduikba a jezsuitáktól felbujtogatott fekete lovagok,« hanem igenis sikra szálltak mindnyájan a keresztény és nemzeti eszmék bajnokai ugyannyira, hogy jobbára egyhangu határozatok mellett a keresztesek elveit az igazi haladás nézeteit mindenki valotta.

Megérkezve Selmeczre egy elegáns uri házhoz szállásoltak el a kassai Hoffman Ottóval, — kinek nevét a lapokból már elég jó oldalról ismered — a legnagyobb kényelem, figyelem mindenütt. Az ismerkedésről lekéstem, mert én csak reggel érkeztem meg, de az nem volt semmire kihatással.

Az állomásról jövet a kongresszusi irodában beszéltem Rumplerrel s élénken sajnálkoztak a fölött, hogy csak magam jöttem Váradról, de én kibékitettem azután őket s belátták, hogy az én megjelenésem is elegendő demonstrácziő Debreczen ellen, mint ***amely akadémiát ott mindenki elitélte s nagy hangu beszédökre rá sem hederitett senki***, jóllehet nekem kedvem lett volna egy kis elitélés és rosszalás félét inditványozni nekik, hogy a mult kongresszus jegyzőkönyveit el nem készitették, de a két elnök többszörös kérelmére letettem róla.

24-én 9 órakor jöttek a választások. Előzetes megbeszélés és megállapodás jellemezte minden tekintetben. Engem is megválasztottak alelnöknek.

Nem sorolom el krónikaszerüen a történteket, hanem csak ugy rapszódikusan irom le, amint az többé-kevésbbé eszemben maradt. A *vidék* dominált, különösen pedig *Kolozsvár*.

Mondhatom kedvesem, onnét igen derék, tehetséges fiuk voltak. Vezettek is, különösen az elnökük *Asztalos* Kálmán kivált; azt lehet mondani, talán a legjobb szónoki tehetség; komoly megfontolt minden szava, természetesen hatott is; megjegyzem számuk is nagy volt, 18-an voltak.

Erős keresztény érzés jellemezte még a kassaiakat is, élükön *Kanizsay* elnökkel, volt osztálytársammal, ahol különben még a zsidók is *aláirták a kereszteseket üdvözlő iratokat*, szintén tehér email kereszttel a gomblyukban, — ámbár sokszor el is tették.

Selmeczbánya indiferens, de ezt fáradtságnak is lehetett tulajdonitani, *Sárospatak* eleinte akart a liberálismus zászlóvivője lenni, de később ő is megunta.

De hát mindazoknak, kik keresztény elveket támogattak, sorsuk lett az, hogy a lapokból többnyire kimaradtak.

A Szent Imre-egylet kiküldötteit a kongresszus egy része nem igen akarta akceptálni, *mert az elnökük kijelentése szerint az egyjetem hatáskörén egészen kivül áll*, s tagjai lehetnek nemcsak főiskolai hallgatók, hanem mások is.

A dolgot tehát csupán udvariassági szempontok figyelembevételével rendeztük el olyformán, hogy ez alkalommal — *kiküldöttük beleegyezésével* — utoljára vesznek részt a diákkongresszuson.

25-én rendeztek a pestiek egy ronda művész estélyt a Zilahi (Singhoffer pár), Dinzl Oszkár zongorista, Váradi Antal szereplésével — a helyzet szignaturája 100 frt deficzit. 26-án bál volt. Ez se sikerült. Volt 32 lány, kis bálterem, nem is mondhatom, hogy jól mulattunk volna, — itt is deficzit és pedig 350 frt.

Selmecz érdekes, különös és eredeti város; a házak mind hegyoldalon, dombokon, általában a lumpoknak nagyon kedvezőtlen, mert ha gurul, hát ép talán csak a város végén áll meg az ipse. Vendéglői, kávéházai igen szolidak (mindössze 2 van), sőt a kassza tündérei is megközelithetlenek, a mi pedig igen nagy ritkaság. Bejártuk a vidéket, gyönyörü természeti szépségek, — bejártuk a bányákat körülbelül 18 km.-nyi utat, a miből 10 km.-t bokáig érő sárban kell megtenni; kezünkben egy kis olajmécsessel. »kányecznek« hivják, felöltözve, ugy mint valami nemzetközi tolvajbanda tagjai, fojtó, füstös levegőben majdnem halálra fáradva csodáltuk a majdnem egyforma látni valókat, s bizony többször nem nézném meg.

Őszinte hived és barátod *N. N.*

Ehhez nem kell további magyarázat. Azt hiszszük, mindenki tisztában van vele, hogy az egész liberális győzelmi hir csak olyan elvetett sulyok. Nagyot szólott az országban? Nem csoda, Selmeczről került. De azért csak lóditás maradt az.

TAJÉKOZTATO.

Junius 7. Nagyvárad város közigazgatási bizottságának ülése d. u. 3 órakor.
Junius 9. A régész egylet közgyülése d. u. 5 órakor.
Junius 12 Keresk. érettek juniálisa a Püspök-Fürdőben
Junius 15. Katholikus kör juniálisa a Püspök-fürdőben.

UJDONSAGOK.

* **Urnap.** Egyik legnagyobb ünnepét tartja ma a kath. egyház. Nyilvános vallomást tesz hitéről, mely Jézus isteni szaván alapszik, melyért vértanui halált szenvedtek az első századok keresztényei. mely legdrágább kincsét képezte mindenkoron s képezi ma is. Megvallja hitét az Oltáriszentségben, melyet diadallal, fénynyel, pompával hordoz körül. — Urnapja egyuttal a királyi családnak fogadalmi ünnepe, melyet kiváló áhitattal tart meg.

Nagyváradon Olasziban és Ujvároson külön napon tartják meg ezt az ünnepet. Ma a székesegyházban 8 órakor kezdődik az ünnepélyes nagy mise, melyet dr. *Schlauch* Lőrincz bibornok-püspök fog végezni a káptalan s a központi papság és a növendék papok segédkezése mellett. Mise után *Grócz* Béla prépost-kanonok szent beszédet tart s kedvező idő esetén megindul a fényes körmenet a négy lombsátorhoz, melyek közül kettő a Káptalan-soron, egy a püspöki kert előtt és egy a püspöki palota kapujában van fellállitva. A körmenetet a katonazene és a megerősitett székesegyházi énekkar kiséri. A bibornok-püspök a négy sátor oltáránál áldást ad a szentséggel, mire a katonaság diszlövést tesz. Az ünnepen résztvesznek a katonaságon kivül az állami, megyei és városi hatóságok képviselői. — Délben a bibornok nagy diszebédet ad, amelyre városunk egyházi, polgári és katonai előkelőségei hivatalosak.

* **A Fő-utcza uj kövezése.** Nagyvárad Fő-utczájának a kövezése oly állapotban van, hogy csak istenkisértés a kocsikkal való közlekedés rajta. Végre a tanács is belátta, hogy tovább nem halogatható az ut kiépitése s a tegnapi tanács ülésen elhatározta az ut ujra átdolgozását. Az egészet körözskavicscsal burkolják, 6 méter széles sávban.

* **Vizsgálatok a papnöveldében.** A helybeli papnevelő intézetben megkezdődtek már a II. félévi vizsgálatok. Tegnap volt az első vizsgálat, melyen dr. *Schlauch* Lőrincz bibornok-püspök is megjelent s mindvégig ő maga vezette azt. A theologusok ezuttal a lelkipásztorkodástanból tettek vizsgálatot, melyet dr. *Némethy* Gyula tanár ad elő. A bibornok meg volt elégedve a vizsgálat eredményével.

* **A hadapródiskola renoválása.** A helybeli honvéd hadapródiskola épületein nagyobb javitási munkálatokat eszközölnek a folyó évi augusztus 21-től szeptember 10-ig terjedő idő alatt. A honvédelmi miniszter engedélyével, a hadapródiskola parancsnoksága most versenytárgyalási hirdetményt bocsájtott ki. A miniszter a tatarozási munkálatokat 206 korona, a meszelési munkálatokat 288 kor. és a szobafestői munkálatokat 1067 korona költség keretén belől engedélyezte. A versenytárgyalás a hadapród iskola kezelőbizottsági irodájában 1901. julius 8-án d. e. 10 órakor lesz megtartva. Részletes feltételek a hivatalos órák alatt a hadapródiskola irodájában megtudhatók.

* **A városonkolyosi kirándulás.** A nagyváradi tornakör által mára tervezett kirándulás az élesdi esőzések folytán vasárnapra halasztatott el, erre vonatkozólag a következő értesités közlésére kérettünk fel: Tisztelettel értesitem, a városonkolyosi csepkőbarlanghoz tervezett kirándulásban részt venni szándékozókat, hogy a kirándulás az ottani kellemetlen időjárás folytán *f. hó 9-ére azaz vasárnapra halasztatott* el, miért is tovább jelentkezések szombat délig elfogadtatnak. Nagyvárad. 1901. junius 5. *Jelinek* Géza tornaköri titkár.

* **Névváltoztatás.** *Blau* Aron nagybajomi lakos vezetéknevét »Bodnár«-ra változtatta.

* **A pápa és a Quo vadis regény.** Varsóból jelentik, hogy a pápa elolvasta Sienkiewicz Quo vadis? czimü regényét és annyira el volt tőle ragadtatva, hogy a Konstantin császár márványemléklapját, amelyet az Ostrianus-temetőben találtak és amelyik a regényben le van irva, a pápa kivétette a vatikáni muzeumból és elküldte ajándékba Sienkiewicznek. Azonkivül a pápa sajátkezüleg levelet is irt Sienkiewicznek, amelyben gratulál nagyszerü művéhez.

* **Nyzany.** Ez a különösen hangzó kis szó egy csehországi falucska neve. Olyan mint az oázis a Sahara végtelenségében. Csehországban van és nem hetvenkedik. *Tóth* Lajos, a VII. kerület rendőrkapitánya magyar nyelvü átiratban valamilyen születési bizonyitványt kért Nyzany birájától. Tegnap aztán visszaérkezett az átirat egy igen tisztességes hangu latinul irt levél kiseretében, a melyben Nyzany birája arra kéri a kerületi kapitányt, hogy irjon nekik francziául, latinul vagy akár görögül is, csak ne magyarul, mert sem Nyzanyban sem a környéken nincsen magyarul értő emberük. Németül nem akarnak Budapestnek irni, nehogy félreértésre adjon okot, hát inkább latinul mondják meg, hogy nem értenek magyarul.

* **A gázszerződés felmondása.** Nagyvárad város közgyülésének megbizása folytán a városi tanács megbizta *Mezey* Mihály kir. közjegyzőt azzal, hogy a gázgyárnak mondja fel a várossal a közvilágitásra kötött szerződést. Mezey Mihály ezen megbizásnak már eleget tett, amennyiben a gázgyár tulajdonosa és igazgatója előtt szóval mondta fel a szerződést s erről jegyzőkönyvet vett fel. A régi szerződést megőrzés végett a városi pénztárban helyezik el. Legjobb helye volna a Muzeumban, a jövő nemzedék okulására.

* **Megmarta a veszett eb.** Nagyléta községben egy veszett eb garázdálkodott s megharapta Jónás Lajos gyermeket. A megdühödt kutyát agyonverték s konstatálták, hogy veszett. A szerencsétlen gyermeket felszállitották a budapesti Högyes intézetbe.

* **A város vagyona kótya-vetyén.** Nagyvárad városa szorult helyzetében elhatározta, hogy a sok, rosz városi épületet értékesiteni fogja. Azt gondoljuk azonban, hogy ez nem azt jelenti, miszerint most már akármilyen áron elkótyavetyélje ezeket az ingatlanokat a város. A legutóbbi árverésnél a sztaroveszky-utczai Füzeséry laktanyát is árverésre bocsátották. Egy gyulai gőzmalomtulajdonos: Reisner Lipót 28,000 koronát igért az ingatlanért s ezen ajánlatot elakarja fogadni a tanács. Ez pedig potom ár azért az óriási, három utczára néző telekért, eltekintve az épülettől, a mely most nem a legjobb állapotban van, de egy pár ezer koronával teljesen kényelmes, lakhatóvá tehető. Ha a városnak van szüksége telekre, milyen kicsi területért kénytelen ilyen összeget adni. Hja! a város, — az más!

* Dr. **Raab Gyula névváltoztatása.** Az ismert katonaszabaditási ügyben mint kiderült, ártatlanul meghurczolt Raab Gyula dr., volt nagyváradi ezredorvos, jelenleg szatmári lakos vezetéknevét a belügyminiszter engedélyével »*Pál*«-ra változtatta. A névváltoztatási engedélyt a hivatalos lap tegnapi száma hozza.

* **Czirkusztársulat Nagyváradon.** Amint vége lesz a szini előadásoknak, pár napi szünet után megkezdődnek Nagyváradon a czirkusz előadások. *Fekete* Ede jelenleg Debreczenben müködő czirkuszigazgató kért a társulata részére engedélyt a rendőrfőkapitánytól. Harmincz előadást tartana s 500 koronát deponált a főkapitányi hivatalnál azzal, hogy kötelező reá nézve az előadásoknak *julius 1-én* való *megkezdése*.

* **Athelyezések a postánál.** A nagyváradi posta-távirda igazgatóság kerületében a következő áthelyezések történtek: *Posz* Mihály segédtiszt Püspök-Ladányból Nagyváradra, *Eva* András segédtiszt Makóról Gyulára és végül *Szalay* Dezső segédtiszt Nagyváradról Budapestre.

* **A Kvirinál és a hirlapirók.** A mostani olasz király trónraléptéig a Kvirinálban egy sajtóiroda volt, a honnan a hirlapirók naponkint az udvari hireket kapták. Ezt az irodát Viktor Emánuel beszüntette. Nem csoda, ha az olasz lapok ezután olyan udvari hireket közöltek, melyek nem feleltek meg a valóságnak. Ez a körülmény a királyt arra inditotta, hogy a beszüntetett udvari sajtóirodát ismét megnyittassa, a mely most a királyleány születése alkalmából kezdte meg müködését.

* **A városháza tervei.** A városháza terveinek átdolgozását rendelte el a miniszter s a városi tanács kiadta a terveket ifj. *Rimanóczy* Kálmán épitésznek. Május hó 28-án, mint annak idején irtuk, tárgyalták a városnál a miniszter kivánságát a terv megváltoztatására s nem helyeslik azt, hogy a városháza háta mögött uj utcza legyen, mert ez által nagy területet elvesztenek. Pedig az egész terület szükséges a városháza épitésére.

* **A honvédség tüzifa szükséglete.** A Nagyváradon állomásozó honvéd csapatoknak az 1901. szeptembertől 1902. augusztus haváig szükséges tüzifa szállitására vonatkozólag 1901. évi julius 6-án a nagyváradi 4-ik honvéd gyalogezred kezelő bizottsági irodájában bizottsági tárgyalás fog tartatni. 103 köbméter kemény és 50 köbméter tüzifa lesz télen, 36 köbm. kemény és 12 köbm. puha fa lesz nyáron körülbelül a havi szükséglet. A benyujtandó ajánlat és a szállitási feltételre tájékozást nyujtanak a kibocsájtott hirdetmények.

* **Köpösdy ügye.** Befejezték már az aláirásokat *Köpösdy* Dezső érdekében is, akit tudvalevőleg az egyetem tanácsa a Pikler-tüntetések következtében örökre kitiltott a budapesti egyetemről. Köpösdy érdekében ezernél több egyetemi polgár irta alá a miniszterhez benyujtandó kegyelmi kérvényt, mig az a nyolczvan egyetemi hallgató, akiknek a Köpösdy által kezdeményezett tandij-gyüjtési akczió fél-fél esztendejüket mentette meg az egyetemen, külön kérvényben folyamodik a miniszterhez, hogy legalább ezt a büntetése kihirdetésekor már teljesen lehallgatott és befejezett félévet mentse meg a miniszter Köpösdy számára, aki annyi szegény kollégájának megmentette az egyetemen ezt a félévet, vallás különbség nélkül, keresztény és zsidó ifjaknak egyaránt — és engedje láttamoztatni az indexét.

* **Az iparosifjak szinielőadása.** A nagyváradi ipartestületi iparosifjak önképző köre ez évben is rendezni akar mükedvelői előadásokat. Négy estére kérték a várostól a szinházat, de elháritathatlan akadályok miatt a tanács nem teljesithette a kérelmet. Ujabban ismét kérvényt adtak be az önképzőkör vezetői s 3 estére és pedig junius 23., 29. és 30-ra kérték a szinházat. A városi tanács véleményt kér a főmérnöktől.

* **Dr. Péchy Károly** † Az orvosi kar egyik köztiszteletben állott tagja, dr. *Péchy* Károly csász. és kir. törzsorvos tegnap reggel elhunyt. Alig pár nappal ezelőtt lett beteg de oly erővel támadta meg, hogy az orvosi tudomány nem tudott a gyilkos kórral daczolni. Az elhunyt körülbelől 40 évig szolgált a közös hadseregben mint orvos s ezelőtt mintegy tiz évvel nyugalomba vonult s itthon Nagyváradon telepedett meg. Az ág. evang. egyház egyik kiváló, buzgó tagját veszitette el benne. Tevékeny részt vett a nagyváradi Polgári takarékpénztár megalapitásában s mindvégig mint az igazgatóság tagja müködött az intézet vezetése körül. Temetése holnap, pénteken délután 3 órakor lesz. A család által kiadott gyászjelentés a következő:

Alólirottak a saját és a rokonság nevében fájdalomtelt szivvel jelentik, hogy a felejthetetlen jóságu férj, illetve atya péch-ujfalusi dr. *Péchy Károly* csász. és kir. törzsorvos rövid szenvedés után folyó hó 5-én reggel fél 9 órakor, Urvacsora felvétele után jobblétre szenderült. A drága halott folyó hó 7-én délután 3 órakor fog az ág. ev. egyház szertartása szerint a felette tartandó emlékbeszéd után örök nyugalomra tétetni. Nagyváradon, 1901. junius 5-én. Béke lengjen porai felett! Özv. péch-ujfalusi Péchy Károlyné szül. seprősi Czárán Janka mint neje. Péch-ujfalusi Péchy Károly cs. és kir. őrnagy, hadbiró, mint fia. Koszoruk mellőzése és csendes részvét kéretik.

A Polgári takarékpénztár szintén gyászjelentésben tudatja veszteségét. A gyászjelentés a következő:

A Polgári takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága mély megilletődéssel jelenti, hogy szeretett igazgató tagtársa péch-ujfalusi dr. *Péchy* Károly ur folyó hó 5-én elhalálozott. Benne egy hü oszlopos tagját vesztette az intézet, emlékét kegyelettel megőrizendjük. Nagy-Várad, 1901. junius 5. Béke és áldás lengjen porai felett!

* **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbizott m. kir. miniszterelnök *Bihar* vármegyében a berettyó-ujfalui anyakönyvi kerületbe *Takács* Sándor jegyzőt anyakönyvvezetővé; továbbá a czéczkeibe *Tarnay* Károly segédjegyzőt, a mező-telegdibe *Kállay* József segédjegyzőt, a szunyogdiba *Virág* Sándor segédjegyzőt, a szent-jobbiba *Nagy* Kálmán hitelszövetkezeti könyvelőt, a berettyó-ujfaluiba pedig *Kiss* Sándor nyugalmazott tanitót anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közremüködéssel is megbizta. A pecze-szőllősi anyakönyvvezető helyettes hatáskörét pedig a házassági anyakönyv vezetésére és a házasságkötésnél való közremüködésre is kiszélesitette.

* **Meggyilkolt házaspár.** Vasárnap tartották meg *Sarkadon* az országos vásárt, melyre nagyszámu közönség gyült egybe. *Kabók* Pál csorvási pusztai lakos is volt a feleségével együtt. Egy tehenet és 4 darab sertést hajtottak fel a vásárra. Estefelé járt az idő, a mikor tuladtak a jószágokon, s miután egyet. mást bevásároltak gyalogosan indultak hazafelél Gyermekeik hiába várták szüleiket, a kik bizony még másnap reggel sem értek haza. Az idősebb fiu, a 17 éves Pál ekkor elindult, hogy szülei után tudakozódjék. Alig ért azonban ki a határból, a mikor két csendőrrel találkozott és azoknak elmondta, hogy a szüleit keresi. A csendőr-járőr, mielőtt még a fiuval találkozott már megtalálta volt Kabók Pált és nejét: agyonverve feküdtek az utszéli árokban. A csendőrök csakhamar megkeritették a gyilkosokat is Busa András és fivére, Busa Mihály személyében, a kik együtt jöttek Kabokékkal a vásárról s miután beszélgetés közben megtudták, hogy Kabokéknál pénz van, orozva leütötték őket. A két holttestet azután bevonszolták az árokba és ott füvel betakarták. Kabókéktól 158 frt készpénzt rabolt el a két gyilkos és a pénzt a csendőrök meg is találták náluk. A gyilkosokat a csendőrök a vizsgálóbiró és ügyész megérkezéséig fogva tartják.

* **Magas életkor.** Ritka hosszoru nyujtották a Párkák az élete fonalát annak az anyókának, aki a napokban hunyt el városunkban Velenczén. Kerek száz esztendőt ért meg *Lakatos* Julia gazdasszony friss jó egészségben. Halála előtt még jó kedvvel mosta ki a házi ruhákat, még a mosónők jó szokása szerint pálinkát is ivott a nagy munka után. Másnap csendesen elaludt s fel sem ébredt többé. Az elhunytat nagy rokonság kisérte ki utólsó utjára.

* **A ki a saját kirakatában ül.** Egyik alföldi városkában történt a következő mulatságos eset:

A kaszinóban a várható termésről s az időjárásról vitatkozik, miközben csakhamar arra tértek rá, hogy lesz-e eső, vagy sem.

— Fogadjunk, hogy holnap reggelre esőre ébredünk, — mondta a város legelső rövidáru-kereskedője.

— Ki tartja a fogadást?

— Áll a fogadás, de mibe?

A város második rövidáru-kereskedője adta a feleletet, aki a fogadást ajánlónak legveszedelmesebb konkurrense volt és ha csak lehetett, kellemetlenséget szerzett neki.

— Mibe? Amibe akarja.

— Tudja mit?

— Aki elveszti a fogadást, az két hétig legyen köteles reggeltől estig a saját maga üzleti kirakatában pántlikával, selyemmel fölczifrázva ülni. A fején női kalap legyen, a derekán asszonyi füző és egy tábla legyen a nyakán, ezzel a fölirással:

»Elvesztettem a fogadást«.

Az ajánlatot nagy nevetéssel fogadták, de azért megtörtént a fogadás.

Másnap derült, napfényes időre ébredtek. A. pedig, ki elvesztette a fogadást, délutánra már ott ült a kirakatban, ugy, amint azt a fogadásban előtte való nap kikötötték. Természetes, hogy a furcsa dolognak hire futott a városban s A. kirakata előtt csak ugy tolongott az utcza népe. Ellenfele azonban, a nyertes, aki az első nap szintén jót mutatott a kirakatban ülő konkurrensén, másodnap már ijedten vette észre, hogy tulajdonképen semmi oka sincsen a mulatásra, mert mindenki abba a boltba ment vásárolni, melynek a kirakatában fölcziczomázva, de szörnyü komoly arczczal, mint adott szavának férfias beváltója, ott ült a gazda. Közben hetivásár is volt s az összeseregl ett falusiak is mind a csodaboltba mentek, elannyira, hogy a fogadás nyertese már a haját kezdte tépni, hogy megbukik.

Nagy szorultságában végső próbára határozta el magát: ő is felöltözködött ugy, amint ellenfele és ő is beleült a kirakatába, ezzel a felirással ellátott tábtával:

Megnyertem a fogadást.

Rajta azonban csak nevettek, de vásárolni mégis csak a másikhoz mentek. A szerencsétlen nyertes végre is a kaszinó közbenjárását kérte és hosszas tárgyalás után sikerült a vesztest rávenni, hogy kiszálljon a kirakatból és ismét bent a boltban szolgálja ki vevőit. Mert a nevezetes fogadás elvesztése után föllenditette az üzletét, hogy akár egy évig is szivesen kint maradt volna ülni a kirakatban.

* **Megmérgezett család.** Egy földhöz ragadt szegény család gyászos pusztulásáról kaptunk hirt makói tudósitónktól. Tombácz József rábéi lakos feleségével és három gyermekével még a tavasszal elköltözött hazulról Kis-Zomborba, hogy ott egy tégla égető részére vályogot készitsen. Ezzel a munkával foglalkozott az egész család, már éveken keresztül, tavasztól kezdve késő őszig. A tavasszal, hogy a munkájukat megkezdték, Tombácz egy malaczot vett, a mely megbetegedett s a gazdája leszurta. Az elhullott jószágot hétfőn este megfőzték s abból vacsoráztak. Egy részét azonban átadták a velük együtt dolgozó Simon Pál családjának, mely csak másnap szándékozott a malaczhust elkölteni. Tegnap reggel azután hiába várták a Tombácz családot munkára. Már dél felé járt az idő, a mikor a munkafelügyelő elküldött a lakásukra egy fiut, a ki azzal a hirrel tért vissza, hogy Tombáczéknál mindnyájan fekszenek.

Erre Táborosi Ferencz munkafelügyelő személyesen ment el Tombáczékhoz, a ki az egész családot iszonyuan eltorzulva, halva találta. Az előhivott orvos konstatálta, hogy az elhullott malacz meg volt mérgezve. A még meglévő hust elkobozták s az esetről azonnal értesitették a törvényszéket a hivatalos bonczolás megejtése végett. Valószinünek tartják, hogy a malaczot czigányok mérgezték meg, a kik ezelőtt pár nappal jártak arra s most a csendőrség ezek után kutat. A szerencsétlenül járt munkáscsalád iránt általános a részvét.

* **Szemétdomb a Városligetben.** A Városligetet gyermekjátszó helyül akarják átalakitani, hogy a fejlődésben lévő gyerekemberek egészséges, jó levegőben legyenek. Es ezt ugy akarják elérni, hogy mindenféle rothadó anyagot, szemetet odahordanak az elmosott föld pótlására. A forróságban erjedésnek indul a sok a rothadó anyag s megfertőzteti a levegőt. Talán alkalmasabb helyet is lehetne találni a szemét lerakására?

* **Letartóztatott gyilkos.** Volarics István rendőrellenőr tegnap reggel letartóztatta Chovanetz Istvánt, azt a napszámos embert, a ki tegnapelőtt a fővárosban halálra szurta a szeretőjét, Schmelczer Juliskát. A gyilkos még tegnapelőtt levelet irt, a melyben ezt mondja:

»Megyek a Juliskám után. Elmegyek a Szunyog-szigetre és beugrom a Dunába. Megöltem Juliskát, mert elhagyott és összeállt a Viktorral. Ámen.«

A levelet czim nélkül adta postára és a postaigazgatóság a rendőrségnek kézbesitette. Chovanetz a kihallgatás alkalmával nagy nyugalommal beszélte el, hogy a gyilkosság után elment a Ferdinánd hidra és szivarozva várta meg, mig a mentők leszurt szeretőjét elszállitották. Azután kiment Kispestre és ott bujkált tegnapig, a mikor — maga sem tudja, miért — ismét bevetődött a fővárosba. Chovanetzet tegnap délben átkisérték a vizsgálóbiróhoz.

* **Elveszett és talált tárgyak.** Tegnap délben a vasuttól a Rimanóczy szállóig egy egyfogatu bérkocsin egy fekete puha bőr erszény 8 korona készpénz és több magyar és boszniai bélyeg tartalommal elveszett. A megtaláló jutalomban részesül. — *Találtatott* egy 400 koronás kelet nélküli váltó, egy iratcsomó és egy bevásárlási könyv, melyek kellő igazolás után *Mendelényi* Béla r. fogalmazónál átvehetők.

Elszólta magát!

A »Szabadság« czimü lap 126. száma junius 2-án egy közlést hoz *Ertsey* Dezső főszolgabiró urról.

A mező-keresztesi kath. kört azzal vádolja a nagy közönség előtt, hogy nagy fényüzéssel épitette fel az uj tekepályát és hogy az reggeltől estig megvan szállva, ott folytonosan áll a csatározás, a golyók midőn a dobra felgurulnak az ágyulövéshez hasonló zajt okoznak. A hivatal rendes teendőit a nagy zaj miatt nem végezheti. A plebánost mint jó barátját azért figyelmeztette, hogy a rendet állitsa helyre, a tekepálya kezelőt is azért hivatta át, hogy 8 órától este öt óráig a játékot állitsa be. Továbbá, hogy a vendéglő 12 éve hogy ott áll, az iskola épület háta megett 100 méter távolságra, hogy az zavarólag nem hat a tanitásra, oka az, mert sem a plebános, sem a gondnok, sem a tanitó ezen idő alatt panaszt nem emeltek soha.

Igaz, hogy 400 korona értékü tekepályát épitettünk. Hát ez oly nagy bün? Azoknak az iparosoknak, földmivelőknek mint tagoknak nem szabad egy czélnak megfelelő tekepályát épittetni? Jó tehát, hogy a tekepálya nem engedélyhez kötött épitkezés, mert akkor abból a hatóság véleménye szerint nem lett volna semmi.

De tán az fáj Keresztesen valakinek, hogy a kath. kör virágzik, hogy tagjai szaporodnak? Igen, virágzik. A kath. kör a szeretet alapján áll.

Tagjai nem bántjuk egymás politikai elvét, nemzetiségét, szép egyetértésben, szeretetben megvagyunk.

De kérdem, annak a kath. körnek nincs törvény által elismert alapszabálya? Nincs elüljárósága? Az hát csak olyan valami, mint a subagallér, nem erkölcsi testület, az a szolgabiróság előtt oly csekély pontocska, — hogy annak szokás szerint elég üzenettel parancsolni. Igazán nagyszerü, nem is tudtuk, hogy a pályakezelő nem a választmány intézkedése alatt áll s be kell neki a játékot szüntetni, mert a hatóság ugy akarja.

De hát a plebános mint elnök miért is nem tart rendet? a választmány miért nem előzi meg a bajt? Nincs ott semmi baj. Reggel nincs tekejáték, csak délután 2 órától este a zár-óráig vagy 8 óráig. Persze annak a szegény iparosnak, szántó vagy földmivelő embernek gyalu, kalapács, ásó kell, nem kör, nem tekepálya; az csak arra való, hogy izzadja ki a nagy adót, viseljen minden közterhet, alázza meg a földig magát. Bizony kérem igaztalan állitás, hogy egész nap dobálnak, mert az iparosnak, földmüvesnek kenyeret kell keresni, azok nem tekintetes, nagyságos urak. Igaz, a nagyságos, tek. uraknak szabad az ő körükben mulatni, bort, sört a fogadóból hordatni, tekézni, kártyázni, igen, értjük mi azt, mennyit ér itt a mi polgári állásunk.

A czikk iró nem tudta azt, hogy mostanában Mező-Keresztesen oly ördöngős földrengés volt, hogy a fogadó épületet, mely az iskola falától öt méterre áll, csak egy kis és nagy kapu választja el a két épületet — Tek. Ertsey Dezső főszolgabiró ur állitása szerint 100 méterre terelte. Igaz, hogy a mult héten egy nagy gőzmasina masirozott ott, tán Amerikából jött éppen azért, hogy azt a fogadó épületet száz méterre elhúzassa. No uraim, ha ezt igy papirosra lehetett egy hatósági személynek tenni, igy informálni a hiszékeny közönséget, ez még tréfának is sok. No de édes hazánk az egyenlőség, az igazság, a jog hazája. Ugyan kérem, a nagyváradiak nem járnak Keresztesen? Nem ismerik a Csillagné fogadóját? Nem látják tövében a kath. iskolát és templomot? Hát annak a mérnöknek aki az iskola és fogadó közötti tér felmérte gyenge volt a láncza, elszakadt bizonyosan, igy mutathatott százat, nem ötöt.

Továbbá azt állitja czikkiró, hogy a fogadó már 12 éve hogy ott áll, ellene se a plebános, se a gondnok, se a tanitó nem tett panaszt, mert nem hat a tanitásra zavarólag. Már nagyon messze van a Tisza és Bánffy korszak. Nem tudjuk-e, hogy a ki a hatóság eljárása ellen szólani mert, az hamarosan lázitó nevet kapott. Vagy talán már egészen lehullott a lakat a nép szájáról? Oh nem! A nép nem ok nélkül mondja: »Nagyon csendesen fúj a szél, a közigazgatás terebélyes fáját nem birja megmozgatni, a száradt levelek továbbra is ott vesztek.«

Tessék Vágner Soma nyug. tanitótól megkérdezni majd elmondja ő mit állott ki 11 év alatt. Elmondja, hogy igenis többször jelentette panaszolva sulyos állapotát az iskolaszék elnökének a plebánosnak, de nem volt semmi eredmény. Persze a tanitó nagyon csekély pont, az ő szava mit sem nyom a fonton.

Igenis estétől reggelig szól a zene, a dal a fogadóban, ott nincs záróra, midőn a korcsmából a legényeket kihajtják, a fogadóba mennek. Ott szabad kurjongatni, az utczán végig lármázni, káromkodni, veszekedni, ezt még a rendőrség se hallja meg. Most már nem mennek az alsó utczára bálozni, az udvaron foly a táncz, a meddig tetszik.

Tessék kérem meghallgatni mikor a nagy lárma a fogadóban vagy az udvarán van, nem hangzik el a tanterembe vagy a templomba? Bezzeg midőn Oláhné a ref. leányiskolával szemben italmérést akart nyerni, azt nem engedték meg, csak a kath. egyháznak kell türni a törvényellenes állapotot. Vagy midőn az engedélyt a fogadóra kiadták, megkérdezték a kath. hitközséget? Minek, felesleges volt, örüljön, hogy megszivelik. Ez a rendes állapot.

EGYESÜLETEK.

—

Pénzkiosztás a Fehér-Keresztnél.

A nagyváradi »Fehér-Kereszt-Egylet« gyermekmenhelyének igazgatósága tegnap délelőtt osztotta ki az intézet Schlauch-téri helyiségében a május hóra járó táppénzt, melyet az egyes megbizható családok kezébe kiosztott gyermekek után ezek gondozói kapnak. — Osszesen 12000 korona osztatott ki, ennyibe kerül az egyletnek az általa gondozásba vett 1200 gyermek ellátása egy hónap alatt. — A bemutatott gyermekek felett tartott szemle egészségügyi és tisztasági szempontból kitünő eredménynyel végződött. A pénzkiosztás fáradságos munkáját özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné elnöknő és dr. Bulyovszky Józsefné urnők távollétében Mezey Vilma és Bognár Sándorné alelnöknők; Kunz Gusztávné, ifj. Moskovits Mórné választmányi tagok végezték.

A régész-egylet közgyülése. A biharmegyei és nagyváradi régészeti és történelmi egylet f. é. *junius 9-én*, vasárnap délután 5 órakor a muzeum-épület nagytermében felolvasással egybekapcsolt közgyülést tart s arra az egyleti tagokat tisztelettel meghivja Nagyvárad 1901. junius 1-én. Az elnökség.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az utolsó Artándy. Irta és felolvassa: dr. *Karácsonyi* János. 3. Titkári jelentés. 4. Régiségtár őri jelentés. 5. A számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Választások. 7. Esetleges inditványok.

IRODALOM.

—

A magyar föld. A Szent István-Társulat kiadásában megjelenő »Magyar nép könyvtára« IX. és X. kötete Magyarország földrajzi és etnográfiai ismertetését tartalmazza. A magyar föld czimen, két kötetben (142. és 165. l.) A magyar földet Sziklay János irta, a nem csupán szines tollu iró, hanem Magyarország alapos ismerője is. Teljesen megfelelt a Szent István-Társulat intencziójának, hogy miután már ugyanez a társulat Magyarország történetét is ilyen rövid, de minden lényeges dolgot felölelő alakban kezébe adta a népnek, vezérkönyvet adjon neki arra is, hogy hazájának földjét, lakóinak azok munkájának és müvelődésének állapotát megismertesse és igy szivébe vésődjék e drága szép hazának szeretete. Erre a szeretetre oktat bevezető részében s a hazai föld ismeretéből igyekszik erősebben lángra gyujtani az olvasó nép lelkében ezt a nemes érzést. A munka két részre oszlik. Az általános részben nagy vonásokkal rajzolja meg Magyarországot. Először fekvését magyarázza meg, azután megismertet bennünket »Magyarország kialakulása« czimen történeti földrajzával; majd az ország területét, hegységeit, vizeit irja le festőileg és érdekesen; következik természeti viszonyainak rajza: éghajlata, természeti világa. A természeti világból a lelki élet nyilvánulásaihoz vezet: ismerteti a lakosság nemzetiségi és vallási viszonyait, alkotmányát, kormányzását, a nép életét, még pedig külön a nemzetiségek szerint: épitkezésüket, ruházatukat, szokásaikat, müvelődésüket, végül a nemzet gazdasági munkáját: a mezőgazdaságot, ipart, bányászatot, kereskedelmet, a közlekedési viszonyokat.

Az általános részt követő részletes részben azután sorra ismerteti Magyarország vármegyéit, külön fejezetet szentelve Budapestnek, meg Fiuménak; még pedig természetesen nem csupán az anyaország, hanem Horváth-Szlavonország vármegyéit is, továbbá függelékképen Dalmácziát, mely jogilag Magyarországhoz tartozik. A népszámlálás fő eredményei már érvényesültek e kis könyvecskében, a mi kézikönyvi használhatóságát kétségtelenné teszi. Csak a nemzetiségi és felekezeti viszonyok maradtak meg az 1891-iki adatok szerint, mert ezek még nincsenek földolgozva a statisztikai

hivatal által. A kis munka sokat nyer szinességében és megbizhatóságában azzal, hogy nagyrészt a szerző közvetlen ismeretéből és tanulmányából dolgozott; e mellett azonban egyes részeit mind olyan irók nézték át, a kik az illető vidéket alaposan ismerik. A két szines táblája kötet együtt 1 korona 20 fillér, tehát rendkivül olcsó.

Megjelent. *Gonzagai Szent Alajos az ifjuság példaképe és védőszentje.* Élete, követése, a hat vasárnapi ájtatosság és imádságok. Irta *Papencordt* Gáspár. Az esztergomi egyházi főhatóság engedelmével, Budapest 1901. 16-od rét, 96 lap. A közeledő iskolai vizsgálatok alkalmával igazán hasznos és pompás kiállitásu ajándék könyvecskét adott közre a Szent István-Társulat a föntebb munkában. Tartalma: Szent Alajos élete. — Szent Alajos ünnepe, bónapja és társulata. — Elmélkedések a hat vasárnapra szent Alajos erényei fölött. — Miseimádság szent Alajos tiszteletére. — Gyónási ájtatosság. — Szentáldozásra való ájtatosság. — Erénytükör az ifjuság számára szent Alajos példája szerint. — Szent Alajos követése a tanulmányokban. — Litánia szent Alajos tiszteletére. — Szent Alajos felajánló imádsága a boldogságos Szűzhöz. stb. — A remek kötésü könyvecskét szent Alajos képe disziti. Ara 50 fillér. Megrendelhető a Szent István-Társulat könyvkiadóhivatalában. Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utcza 28-ik szám.

Igazságszolgáltatás.

—

Èrdekes párviadal ügye kerül legközelebb a budapesti törvényszéknél tárgyalásra. A párbajt, melyben a közvetlen okot tettlegesség szolgáltatta, Deák János földbirtokos és egy fővárosszerte ismert fiatal háztulajdonos, Sváb Rezső vivták. Sváb megsértette Deáknak az utczán egyedül sétáló nejét, mire a férj fölkereste a kávéházban Svábot és tettleg inzultálta. Erre aztán pisztolypárbajt vivtak s abban Sváb sebesült meg, ugy, hogy napokig nagybetegen feküdt a Herzel-szanatoriumban. Az annak idején nagy port fölvert ügyben a törvényszék e hó 26-ára tüzte ki a tárgyalást.

TANUGY.

—

Èrettségi vizsgálat a nagyváradi prem. főgymnasiumban. A helybeli prem. főgymnasiumban f. hó 4-én és 5-én folyt le az érettségi vizsgálatok szóbeli része. Az egyes tanulók feleleteinek meghallgatása után az elnöklő főigazgató, Nátafalussy Kornél kir. tanácsos legnagyobb megelégedésének adott kifejezést, — a tanári karral megtartott tanácskozás folyamán az elért ritka szép eredmény felett. A jelenben a jövő képét látja és bizton hiszi, hogy e jó nevü intézet mindég ez uton fog haladni, hazánk nevelésügyének mindég ily kiváló szolgálatokat fog tenni, mint eddig. A hallott feleletek egybevetése után az egyes jelöltek érettségi fokozatát a következőleg állapitja meg az egybegyült bizottság: A 16 jelölt közül jelesen érettek: Kindris László, Remess László, Személyi Kálmán, Szücs Ernő. Jól érettek: Alliquander Kálmán, Böszörményi Béla, Géczy Imre, Hetkó Péter, Horváth Jenő, Jirkovszky Sándor, Takács Béla. Érettek; Buzáth Lajos, Frankó József és Völgyi Gábor. Két tanuló szeptemberben javit. Az értekezlet végeztével elnöklő főigazgató az időközben egybegyült ifjaknak magasröptü beszéd kiséretében hirdette ki az eredményt. Ekes szavakban köti lelkükre, hogy egész további életükben Isten, haza és király, ez legyen jelszavuk és ez serkentse őket mindenkor kötelességeik hü és odaadó teljesitésére!

—

Évzáró vizsgálatok a főreáliskolában.

Junius 15. római kath. vallástan minden osztályban.

I. osztályban Jun. 17-én d. e. magyar, német ny., földrajz; jun. 21-én d. e. számtan, rajzoló geometria, természetrajz.

II. osztály. Junius 18-án d. u. számtan, természetrajz, rajzoló geometria; jun. 22-én d. u. magyar, német ny. földrajz.

III. oszt. Jun. 19-én d. e. történelem, földrajz; jun. 21-én d. u. magyar, német, franczia ny; junius 24-én d. e. physika, mennyiségtan, rajzoló geometria.

IV. oszt. Jun. 18-án d. e. magyar, német, franczia ny, földrajz; 24-én d. u. mennyiségtan, rajzoló geometria, földrajz.

V. osztály. Junius 17-én d. e. történelem, vegytan; 19-én d. e. mennyiségtan, természetrajz, ábrázoló geometria; 22-én d. e. magyar, német, franczia ny. latin ny.

VI. osztály. Junius 18-án d. e. mennyiségtan, ábrázoló geometria, természetrajz; 21-én d. u. történelem, vegytan: 24-én d. e. magyar, német, franczia, latin ny.

VII. osztály. Junius 17-én d. e. mennyiségtan, ábrázoló geometria, physika; 19-én d. e. magyar, német, franczia, latin ny. 24-én d. e. történelem, természetrajz, egészségtan.

A hal. izr. vallásu tanulók vallástani vizsgálata 6-án, az orth. izr. vallásuaké 9-én d. e. e. lesz.

A tornavizsgálat junius 19-én d. u. 4 órakor kezdődik.

A magánvizsgálat ideje junius 20.

E vizsgálatokra a t. cz. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghivatnak.

Nagyvárad, 1901. junius 5.

Krüger Viktor,
igazgató.

—

Vizsgálatok a felső keresk. iskolában.

A Nagyváradi Felső Kereskedelmi iskolában az 1900—901-iki évvégi vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni:

Junius 10-én és 11-én: érettségi szóbeli vizsgálatok.

Junius 12-én délelőtt magánvizsgálatok.

Junius 14-én d. u. 3 órától német társalgó-gyakorlatok az alsó osztályban.

Junius 17-én, hétfőn kereskedelmi számtan, mennyiségtan, kereskedelmi levelezés a középső osztályban.

Junius 18-án kedden magyar, német, franczia, nyelv, történelem az alsó osztályban.

Junius 19-én szerdán könyvviteltan, közgazdasági és jogi ismeretek a középső osztályban.

Junius 20-án, csütörtökön kereskedelmi számtan, mennyiségtan, levelezés az alsó osztályban.

Junius 21-én, pénteken vegytan, és áruismeret, magyar és német nyelv a középső osztályban. D. u. 5 órakor franczia társalgó gyakorlatok ugyanott.

Junius 22-én, szombaton kereskedelmi ismeretek, természettan, földrajz az alsó osztályban.

Junius 24-én hétfőn franczia nyelv, történelem, földrajz és gyorsirás a középső osztályban.

Junius 24-én 10-től gyorsirás az alsó osztályban.

Junius 29-én délelőtt 9 órakor a tanév ünnepies bezárása és a jutalmak kiosztása.

A vizsgálatok kezdete: d. e. 8 órakor.

A vizsgálatok nyilvánosak lévén, a Kereskedelmi Csarnok iskolabizottsági és választmányi tagjait, a szülőket és az iskolaügy barátait tisztelettel meghivja az

igazgatóság.

———

ZENE ES MUVESZET.

—

Cantus sacri. Cantica sacra. *Szemethy* Géza dr. pápai tb. kamarás, a bibornok titkára, a széles körökben előnyösen ismert egyházi zeneszerző ily czimek alatt adott ki legujabban két füzet egyházi zenemüvet.

Fölösleges munkát végeznénk, ha Szemethy Géza munkáját a közönség, főleg az egyházi zene iránt érdeklődők figyelmébe akarnók ajánlani. Ismeri Nagyvárad közönsége a tehetséges, finom izlésü, fiatal zeneszerzőt, a kitől a székesegyházban s nyilvános ünnepélyeken számos izben hallhatott már szebbnélszebb müveket. Ezek gyüjteménye, részben uj szerzeményekkel megbővitve, az előttünk fekvő két füzet. Valamennyi darabot a dallam iránti kitünő érzék, itt-ott merész, de azért mindig szabályos és harmonikus összhangositás s általában a zeneszerzés és énekmüvészet minden fortélyának teljes ismerete jellemzi, ugy, hogy jó énekkarral valamennyi a legnagyobb hatással adható elő.

A két füzet tartalma a következő: 1. *Cantus Sacri*: Ave Mária, Felix namque es, O salutaris hostia, Pauis angelicus, Laudate Dominum, Improperium exspectavit cor meum (ára 4 korona). 2. *Cantica Sacra*: Tantum ergo, Lauda Sion Salvatorem, Stabat mater, Tuam crucem adoramus, Tenebrae factae sunt, Benedicta et venerabilis, Salve Regina coelitum, Iustus ut palma florebit (5 korona.)

Mindkét füzetet kitünő, izléses kiállitása is dicséri.

MULATSAG.

—

A Kath. Kör juniálisa. Junius 15-én, a Püspök-fürdő nagytermében lesz egyike a legkedélyesebb és legjobban sikerült multságoknak. A Katholikus Kör tartja ott tavaszi mulatságát, melynek rendezősége már befejezte a programm megállapitását. A programm igen egyszerü s egy pontból áll: táncz hajnalig! Ez alkalomra a fürdőt ismét feldiszitik s a mint az eddigi előjelek biztatnak, nem is hiába. Nemcsak Nagyváradról, hanem a vidékről is a legelőkelőbb családok leányai fogják kipróbálni a fürdő parkettjét; már eddig is számosan igértek meg részvételüket. A meghivók a diszes kiállitás miatt csak e hét végén fognak expediáltatni s a figyelmes rendezőség nagy gonddal állitotta össze a meghivandók névsorát. Ha valaki tévedésből *vasárnapig* meghivót nem kapna s arra igényt tart, sziveskedjék a rendező bizottság elnökéhez (Tiszántúl szerkesztősége) vagy bármelyik tagjához fordulni.

Kereskedelmi érettek juniálisa. A Nagyváradi Felső Kereskedeli Iskola érettséget tett ifjai junius 12-én, az ifjusági »Segélyző Egyesület javára, a Püspök-fürdőben Amon Margit, Szohner Olga, Kürti Margit urhölgyek, Sas Ede, Nyáray Antal, Szmazsenka Ernő, Tomm Béla és Vomácska József urak szives közremüködésével hangversenynyel egybekötött zártkörü tánczestélyt rendeznek.

Védhölgyek: Dr. Gerő Sándorné, dr. Kováts S. Jánosné, Kunz Gusztávné és ifj Moskovits Mórné urasszonyok.

Védelnökök: Dr. Hoványi Géza, dr. Kováts S. János és Kunz Gusztáv urak.

Hangverseny kezdete 8 órakor. Belépő-dij személyénkint 2 korona, családjegy 5 korona. Felülfizetéseket hirlapilag köszönettel nyugtázunk. A meghivó másra át nem ruházható és

kivánatra előmutatandó. Jegyek előre válthatók: ifj. Berger Sámuel, Huzella M., Kalenda János és Láng József urak üzletében.

Külön vonatról gondoskodik a rendezőség.

SZINHAZ.

HETI MÜSOR.

Csütörtök: (d. u. Szép Meluzina.
(este Endre és Johanna (Márkus Emilia vendégjátéka.)
Péntek: Kaméliás hölgy. (Márkus Emilia vendégjátéka.)
Szombat: Frangillon (Márkus Emilia vendégjátéka.)

—

Matilde.

— P. Márkus Emilia Nagyváradon. —

Nagy kár, hogy az igazi nagy művészeket és művésznőket csak most, a szini idény végén láthatjuk, mikor már a szinház is, a közönség is pihenni akarna. Innen magyarázható, hogy még P. Márkus Emilia asszony sem tudott telt házat varázsolni.

Pedig ha van művésznőben varázserő, P. Márkus Emiliában van. Hóditó megjelenés, bájos arcz, hosszan leomló szőke haj, — — de minek irjam le, mikor legalább képről mindenki ismeri? Annál sajnálatosabb, hogy fölötte kevesen vannak, a kik másként is ismernék, nem csak képről. Ezeknek leirással bajos volna szolgálnunk. Márkus Emilia művészetét hallani, látni és érezni kell, akkor lehet róla beszélni. Az a tehetség, mely egy mozdulattal többet magyaráz, mint mások félórás monológgal, az a bámulatos szorgalom, melylyel szerepét utolsó részletekig kidolgozza, erős, mély, érzelmes hangja — mindez olvasva semmi, de látva és hallva tüz, mely akaratlanul is tapsra késztet.

Kapott is *Márkus* Emilia annyi tapsot a mennyi régen hangzott el a mi szinházunkban s Echegaray kitünő drámájában Matilde szerepében lehetetlen is volt őt folyton nem tapsolni. Mélyen átérzett igazsággal, nemes ideálizmussal s mégis a legvalódibb realizmussal állitotta elénk ezt a szerencsétlen nőt s valósággal elragadta az egész közönséget. Egy különös dolog hatott kissé kellemetlenül: hogy a spanyol neveket magyar beszédben spanyolosan hangsulyozta. Kiri az a magyarból s eddig Nagyváradon szokatlan volt. Különben akkor a spanyol hangsulyozáshoz tökéletes spanyol kiejtés is kellett volna, a mi megint hiányzott. Felemás dolog, de némelyik szinésznek rögtön megtetszett s utánozni próbálta.

Jobb lett volna a müvészi játékban utánozni Márkus Emiliát, ha lehetett volna. Igazán, csak most éreztük, melyen gyenge a drámai személyzetünk; Márkus Emilia mellé csaknem valamennyi szerepbe más, talán budapesti vendég kellett volna, hogy az eltérés ne legyen olyan feltünő. Egyedül tökéletes *Peterdy* volt, a kit volt már alkalmunk e szerepében megdicsérni. Méltó volt a vendégmüvésznőhöz. Kisebb fokban, de ez a dicséret illeti *Szarvasi* Sándort is, a ki különben láthatólag igen nagy ambiczióval lépett tegnap szinpadra Márkus Emiliával. *Kovács* Mariska sajnálatosan gyengén játszotta szerepét, alig volt benne élet. Somogyiné detto.

A többiről jobban esik hallgatni.

K. A.

—

Urnapi előadások. Ma, csütörtökön délután a nemrég szép sikerrel bemutatott szenzácziós látványosság: Szép Meluzina kerül szinre fél helyárak mellett. Este P. *Márkus* Emilia vendégföllépésével Endre és Johannát, Rákosi Jenő nagyhatásu históriai drámáját adják.

Márkus Emilia vendégszereplése. P. Márkus Emilia, a Nemzeti Szinház nagynevü müvésznője ma folytatja vendégszereplését a Szigligeti-szinházban. Abban a szerepében lép a nagyváradi közönség elé, amelyben legutóbb oly fényes sikereket aratott. *Endre és Johannában*, Rákosi Jenő gyönyörü történeti drámájában lép föl, amelyet diadalmasan elevenitettek föl nemrég az ország első szinpadán s a melyet Márkus Emilia kiváltságos müvészete sok időre biztositott ujból a Nemzeti Szinház müsora számára. A dráma fő női alakját: Johannát játsza a vendégmüvésznő s kivüle Somogyiné (Erzsébet), Benkő Jolán (nápolyi királynő), Szohner Olga (Mária), E. Kovács Mariska (Peringold Agnes), Somogyi (Róbert), Dési (Endre), Pataky (Lajos herczeg,) Bognár (Drugeth), továbbát Peterdy, Nyáray, Szarvasi, Bérczy és Erdélyi közt oszlanak meg a főszerepek. Márkus Emilia holnap, pénteken a *Kaméliás hölgy* czimszerepét Gauthier Margitot játsza, mely szintén egyik ragyogó alakitása.

Közönség köre.

—

Köszönet nyilvánitás.

Mindazoknak, kik feledhetetlen férjem gyászos elhunyta alkalmából részvetük nyilvánitásával enyhiteni igyekeztek fájdalmunkat, fogadják ez uton mélyen érzett hálás köszönetemet.

Nagyvárad, 1901. junius 5.

özv. Vidovich Bonaventuráné.

REGÈNY-CSARNOK.

Sibilla.

Irta: **Adalbert Károly.**

Németből forditotta: **Lubinszky Anna.**

110.

— Légy nyugodt öreg Hanám, mondá Sibilla, ki gondolatát eltalálta, megigérem, hogy semmit sem követek el magamon.

— Hála Istennek, ha az ember maga beszél róla, meg van mentve.

Ugyanezon utat tette meg melyen, reggel Kilián vezette, csakhogy a templom mellett elhaladva a patak felé ment.

Nem kellett, hogy mint hivatlan vendég belsejébe tolakodjék, mert alig lépett az udvarba, észrevette azt kit keresett. Basilius a ház előtt egy padon ült s mind bármely más halandó azzal volt elfoglalva, hogy délutáni álmát megtartsa. Egy nagy szürke és fehér sávos macska hizelegve dörzsölte szőrét a lelkész öltönyéhez. Nagyon hasonlitott egy elődjéhez, melylyel Sibilla a Leuenhágeni paplakban nagyon barátságos lábon állt. Önkénytelenül gyenge mosolyt varázsolt ajkára, egy könnyet szemébe. A macska feléje fordult, farkát a magasba nyujtá mintegy régi ismerősét üdvözölte. Lehajolt hozzá s ez hangosan mondá, midőn kezével megsimogatta.

— Te vagy öreg Tuph? szólt.

Az öreg éles hallása felfogta a hangot.

— Ki beszélt itt? Ugy hangzott, mint a kis Blum Sibilla.

— Igen, lelki atyám ő az, ki eljött, hogy önnek jó napot kivánjon.

Basilius felállott s kezét arra felé nyujtva, honnan a hang jött.

— Jöjj hozzám gyermekem, én nem láthatlak.

Sibilla hozzá lépett s megfogta jobb kezét, mig baljával csendesen érintve alakját és nagyságát mérte meg.

— Ez volna a kis Sibilla? Ilyen nagy lett volna?

— Azzá lett. Ha nem én volnék, hogy ismerném meg Tuphot. Ugy-e ő az?

— Oh gyermekem nem! Ugy néz ki mint Tuph? Tuph ott maradt Leuenhágenben, midőn elköltöztem. De mondd honnan jösz te?

— Ah az egy hosszu történet, nagyon is hosszu. Ma az erdész lakból jöttem, hallottam önt prédikálni s mivel mondák, hogy holnap ön elutazik, csak a mai délután maradt nekem. Mert, tette hozzá halk, reszkető hangon, ki kell fejeznem köszönetemet prédikatiójáért.

A megváltozott hang az öreget a jelenre figyelmeztette.

— Azt mondám a kis Sibilla és te. Nagy tévedés volt, bocsáss meg.

— Kérem, kérem, maradjon csak annál. Ah volnék csak kis Sibilla.

— Ülj mellém, kérte, hogy jelenlétedről biztos legyek, nem láthatok arczodba. Mondd gyermek jó vagy és szerencsés?

— Nem atyám — szerencsétlen, eltévedt és elveszett vagyok.

— Szegény gyermek! Szegény kis Sibilla.

Basilius hallgatott. A fejét a gondolatok sulyától mellére hajtotta.

— De ön atyám, folytatta Sibilla. Ön szerencsés. Most hisz Istenben. Tud-e rajtam segiteni, rajtam ki, nem hiszek?

— Ma reggel midőn a szószékre léptem, felelt Basilius, azt gondoltam, hogy hivő szájából Isten szava csodát tesz minden lélekben. Most ha ajkamat ki akarom nyitni, hogy tanubizonyságot tegyek az élő Istenről, ugy tetszik, mintha minden szó ellenem fordulna, engem hazugnak, esküszegő lelkésznek mondana, mint te néked kell, hogy tegyed, ki vádlója vagy sok százak nevében a megőszült, megvakult öreg embernek. Nem Sibilla, nem segithetek rajtad. De Istennél van segitség. Meg vagy mentve, ha segitségül tudod hivni.

— Ez az, mondá Sibilla, mialatt igyekezett látszólagos nyugalommal beszélni. — Most tudom, hogy nem hiszek Istenben, nem hiszek az örökéletben s azért nem tudom e szegény vádteljes életet tovább talán még sokáig elviselni, mert éveimre nézve még fiatal vagyok. Akarata ellenére fájpalom és felindulás rezgett hangjaiban.

— Szegény gyermek! mennyit harczolhattál, mennyit szenvedhettél.

— Oh arra nem gondolok. Nem arra, ami mögöttem van, akár fájdalom, akár öröm volt az. De nem tudok élni, szivemben a szerelemmel a halotthoz, s a bünnel a halottak iránt.

A szerelem, mely meg tud halni, egy borzasztó láng, mely az élete felemészti. A bánat, melynek nincs vége, melyben óránként a legkeserübb kétségbeesés ujjul meg!

A vak nem látta a halott halvány arczot, nem a kebel lázas emelkedését, de a hangból hallotta, hogy egy szegény emberi lény legmélyebb fájdalmát panaszolta.

(Folyt. köv.)

A delegáczió.

— Telefon tudósitás. —

Bécs, junius 5.

A magyar delegáczió ma tartotta második nyilvános ülését *Szapáry* Gyula gróf elnöklete alatt. Az ülésen részt vett *Goluchowsky* külügyminiszter, *Krieghammer* hadügyminiszter, *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter, továbbá *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Széchenyi* Gyula gróf ő Felsége személye körüli miniszter és *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter.

Az ülés megnyitása után a közös pénzügyi költségvetést terjesztették elő.

A közös tisztviselők nyugdijazásáról szóló tételnél *Ugron* Gábor szólalt fel, aki kifogásolta, hogy a kérdés csakis miniszteri rendeletekkel van szabályozva és a törvény által nincs, amit pedig kivánatosnak tart.

Kállay Béni kijelenti, hogy a kérdés a törvényhozás beavatkozását provokálja. Nem tartozik a közös kormány ügykörébe, igy a delegácziók előtt nem tárgyalható.

Szilágyi Dezső felszólalásában Ugron véleményéhez hasonló véleményének ad kifejezést, ami nagy meglepetést keltett. Szintén csakis a törvényhozás által látja a kérdést teljesen szabályozhatónak. Beszéde folyamán sürgette ez irányban a törvényjavaslat elkészitését.

Széll Kálmán miniszterelnök elfogadja az érveket, a kérdéses törvényjavaslatot befogja nyujtani.

Ezután a költségvetést elfogadták. Ezután a tengerészeti költségvetést tárgyalták s szintén elfogadták.

Szapáry elnök kijelentette, hogy a külügyi vitát az országos bizottság holnap folytatja.

Szigligeti-Szinház.

Folyószám 228.

Nagyváradon, csütörtökön, 1901. junius 6-án

délután 3 órakor, fél helyárakkal

SZÉP MELUZINA.

Tündérjáték.

este fél 8 órakor, felemelt helyárakkal

Endre és Johanna.

Történeti szinmü.

SZEMELYEK:

Róbert nápolyi király	— —	Somogyi Károly
Erzsébet, anyja	— — —	Somogyiné N. Julia
Endre, magyar herczeg	— —	Deésy Alfréd
Torentoi Lajos herczeg	— —	Pataky Béla
Durazzoi Károly herczeg	—	Erdélyi Miklós
Monte Scaglioto gróf	— —	Szarvasi Sándor
Drugeth Miklós	— — —	Bognár János
Peringold Ágnes	— — —	E. Kovács Mariska
Johanna Róbert unokája	—	P. Márkus Emilia.
Mária Róbert unokája	— —	Szohner Olga

Helyárak 25%-al felemelve.

Kezdete fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap pénteken junius 7-én

Kaméliás hölgy.

Szinmü.

TAVIRATOK.

Elhunyt képviselő.

Budapest, junius 5. (Saj. tud. táv.) Bremeng Gyula, a brassói kerület országgyülési képviselője ma meghalt.

A pápa betegsége.

Róma, junius 5. A pápa állapotában határozott rosszabbodás állott be. A vatikáni körök a legrosszabbra is el vannak készülve.

Róma, junius 5. (Saját tud. táv.) Lapponi dr. nyilatkozott, hogy a pápa tegnapi ájulása alaptalan hiresztelés. Egészsége kitünő. Egy munkán dolgozik s azért nem fogadott már két nap óta.

A kath. kongresszus.

Budapest, junius 5. (Saj. tud. táv.) A katholikus autonómiai kongresszus 27-es albizottsága tegnap befejezte tárgyalását. A kongresszusban hozott határozatokat a jelentés kapcsán felterjesztik a herczegprimáshoz.

Felhőszakadás.

Prága, junius 4. A lapok jelentése szerint tegnap délután és este a saazi kerületnek több községében nagy felhőszakadás volt a mely sok kárt okozott. Az Éger folyó rohamosan megáradt és sok fát és épületrészt sodort magával. Sok barom és aprójószág odaveszett. A Saubach is kilépett medréből és nagy pusztitást vitt véghez. A saazi folyószabályozási kerületben az összes hidakat elsodorta az ár. A partok és töltések egészen meg vannak rongálva. Budweis környékén is nagy jégeső volt. Hohenfurtnál a villám több helyen beütött. Sok emberélet is odaveszett. (M. T. I.)

Rakovszky nyilatkozik.

Budapest, junius 4. (Saj. tud. táv.) A delegáczió mai ülésén hire járt, hogy Rakovszky a ház legelső ülésén nyilatkozni fog.

Ujabb feljelentés Liptay ellen.

Budapest, junius 5. (Saját tud. táv.) A Nemzeti-szinház igazgatója, *Beöthy* László, ma ujabb feljelentést tett Liptay Károly ellen. A feljelentés a Magyar Szó tegnapi sértő czikke miatt történt.

Visszautasitott lovashadtest.

London, junius 5. A Times-nak jelentik Ottawából: A birodalmi kormány nem fogadta el a kanadai kormánynak azt az ajánlatát, hogy még egy lovashadtestet bocsát rendelkezésére a dél afrikai háboru számára. A birodalmi kormány ugyanis ugy vélekedik, hogy a háboru mai állása és az ez idő szerint Dél-Afrikában lévő csapatok száma mellett nem szükséges, hogy Kanadából még egy lovashadtestet vegyen igénybe.

A béke Kinában.

Berlin, junius 5. A Nord. Allg. Ztg. irja: Minthogy a hatalmasságok és Kina között folyó tárgyalások a főbb pontokra nézve elvi megegyezésre vezettek, a kinai követségekkel való távirati érintkezés ellenőrzését, a melyet a mult év julius hónapjában rendeltek el, megszüntették. (M. T. I.)

A berlini nagykövet.

Bécs, junius 5. Szögyény-Marich László berlini osztrák-magyar nagykövet ma reggel ideérkezett. (M. T. I.)

A spanyol választások.

Madrid, junius 5. A kamara a kormánynak 164 megtámadott választásról tett jelentést. (M. T. I.)

Páris lakossága.

Páris, junius 5. A márczius 26-án befejezett népszámlálás adatai szerint Páris lakossága 2,714.068. Öt évvel ezelőtt 2,536.834 lakosa volt Párisnak. (M. T. I.)

Egy alispán párbaja.

Miskolcz, junius 5. Tarnay Gyula alispán ma reggel Berzeviczy György megyebizottsági taggal Toricelli vivótermében kardpárbajt vivott. A párbaj előzménye az utóbbnevezettnek az alispán ellen irányuló állandó támadása különböző feljelentésekkel, közvetlen oka pedig Berzeviczynek a Magyarországban legutóbb megjelent sértő nyilatkozata. A felek hevesen támadtak. Berzeviczy fején és karján jelentéktelen karczolást kapott. Az ellenfelek kibékülés nélkül távoztak a párbaj szinhelyéről. (M. T. I.)

Munkàs sztrájk.

Madrid, jun. 5. A vigói vasuti munkások sztrájkolnak. Barczelonában az izgatottság nőttön-nő. Corunnában nyugalom van, de az elégedetlenség még nem szünt meg. Általános sztrájktól tartanak. (M. T. I.)

A czár adjutánsa.

Pétervár, junius 5. Tegnap állt törvényszék előtt a czár adjutánsa, a kit azzal vádoltak, hogy váltót hamisitott. A vád a tárgyalás folyamán beigazolást nyert és a volt adjutánst egy havi fogházra itélték. (M. T. I.)

Franczìák és olaszok.

Róma, junius 5. A »Fanfulla« telenti, hogy Delcassé franczia külügyminiszter legközelebb Rómába jön, hogy Zanardelli miniszterelnökkel és Prinetti külügyminiszterrel értekezzék. Hir szerint Delcassé utja és tripolisi és marokkói kérdéssel van összefüggésben. (M. T. I)

A new-yorki tőzsdéről.

New-York, junius 5. Az előtőzsde eleinte a czukor-részvények nagy hanyatlása és a hivatásos spekuláczió a nagy realizácziò miatt bizonytalan volt. Később azonban az árfolyamok emelkedtek, mert azt jelentették, hogy a Pensilvaina-vasut megszerezte a Wabasch- St.-Louis és a Pacific-vasutat, ugyanakkor pedig hire jött, hogy a Gould-csoport a Southern-vasutnál megszerezte a szavazatok többségét. Végül tudomásra jutott az is, hogy a New-York-Ontario-vasut megvette a Delavarre-Houdson-csatornának egy részét. Ezekre a hirekre éléuk üzlet fejlődött, de később ez rányzat megint bizonytalan volt. Részvényorgalom 1,573.000 darab. (M. T. I.)

KOZGAZDASAG.

Nagyváradi hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradi piaczon 1901. junius hó 4-ik napján tartott vásárban eladott termesztmények és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 11.80—13.80. Kétszeres buza 13.40—12.80. Rozs 13.40—13.—. Arpa 12.—— 11.40. Zab 13.—.—12.40. Tengeri: 10.80.—10.40. Borsó 34.—. Lencse 42.—. Bab 15.60. Köleskása 25.—. Burgonya 5.—. 100 kiló lángliszt 26.—. zsemlyeliszt 25.50. fehérkenyér liszt 24.50, barnakenyér liszt 22.—. széna fuvarral 4.80, szalma 1.20 Szalonna 108.—, 6 kiló zsup-szalma —20, 150 dkg alom-szalma —14. 1 köbm. bükkfa 6.30, tölgyfa 5.80, cserfa 6.70, 100 kiló marhahus —.96, öntött gyertya —.84, Lámpaolaj —.80. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —.80. Pálinka —.72, Szilva-pálinka 1.60, Szesz 2.—. 1 mm. kősó 21.50, nyers fagyu —.48. olvaszt. fagyu 72.—, szapan 48.—, mosott birka gyapju —.—,—. magyar gyapju,

—.—.—. Egy hektoliter ó bor 66.—, uj bor 54.—, mész 2.30, kemény faszén 3.20, puha faszén 3.—, kendermag 22.—. köles —.—, repcze —.—, dió 54.—, mogyoró—.—, aszalt szilva —.—. Egy kilogramm savanyu káposzta —, szalona 1.28, sertéshus —96, juh-hus 68, veres hagyma 18, fog hagyma 50, bors 2.20, paprika 2.40, barnakenyér 20. Egy liter. kőolaj 44, mm. bükönyi —.—, 1 mm. luczernamag —.—. 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi ——.

Marha ártáblázat 1901. junius hó 4-ről. Egy pár első rendü jármas ökör 670—720, egy pár másodrendü jármas ökör 550—650, egy pár harmadrendü jármas ökör 280—520, 1 drb fejős tehén 110—260. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 175—250. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—180, 2 drb. veres borju 16—40, 1 drb. fél éves borju 30—48, 1 drb egy éves borju 46—76, két éves borju 70—200. 1 drb hizott sertés 80—132, 3 pár fél éves 30—34, 1 pár egy éves sertés 38—60, 1 pár két éves sertés 70—150. 1 drb igás ló 160—260, 1 pár ökörbőr 40—52, 1 pár tehénbőr 26—36. 1 pár bojubőr 10—22, 1 pár lóbőr 10—20.

Forgalmi kimutatás 1901. évi junius hó 4-ről. Tiszta buza körülbelül 410 hltr, kétszeres buza 160 hltr, rozs 210 hltr, árpa 80 hkl. zab 120 hltr, tengeri 540 hltr, burgonya 370 hltr. Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 109 drb, félhizott 171, sovány 285, süldő 341, malacz 506, hizott marha 12, jármas ökör 410, fejős tehén 370, borju 260, bivaly 14, juh és kecske 204, ló 426.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántúl« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, junius 5

Buza októberre	8.05
Buza áprilisra	7.75
Tengeri	5.39
Rozs okt.	6.75
Zab ápr.	5,94
Káposzta, repcze, aug.	—.—

Értéktőzsde.

Budapest, junius 5.

Osztrák hitel	689.—
Magyar hitel	691.50
Államvasut	668.50
Rimamurányi	493.—
Magyar jelzálog	444.—
Salgótarjáni	—.—
Wagon-kölcsön	—.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. junius 5-én.

Magyar aranyjáradék 4%	117.85
Magyar koronajáradék	92.90
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4½%	120.75
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2½%	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119.—
Magyar földtehermentesitési kötvény 4%	92.20
Italmérési jog megváltási kötvény	99.90
Horváth-szlavónföldtehermentési kötvény	98.50
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	173.50
Tiszszabályozásés szegedi sorsjegyek kölcsön	145.—
Osztrák járadék papirban	98.25
Osztrák járadék ezüstben	97.80
Osztrák járadék aranyban	117.60
Osztrák korona járadék	96.20
Osztrák államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bank részvény	16.70
Magyar hitelbankrészvény	690.50
Osztrák hitelintézet részvény	668.75
Párisi vista	95.50
20 frankos arany (Napoleond'or)	19.09
Németbirodalmi márka	117.45
London vista	240.40
20 márkás arany	23.52

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

FÜRDŐI MENETREND.

Érvényes 1901. május 1-től.

Nagyvárad—Püspök-fürdő—Félix-fürdő.

		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad	indul	7 30	9 50	—	—	4 35	—	8 58
Vásártér	»	7 22	9 46	*11 33	2 35	4 27	6 48	8 50
V.-Velencze	»	7 40	10 00	11 49	3 01	4 45	7 05	9 15
Rontó †	»	7 54	10 14	12 03	3 14	4 59	7 18	9 29
Püspök-fürdő	»	8 05	10 25	12 09	3 21	5 09	7 26	9 39
Félix-fürdő	érk.	8 17	10 37	12 20	3 32	5 21	7 37	9 51

Félix-fürdő—Püspök-fürdő—Nagyvárad.

		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Félix-fürdő	indul	8 20	10 42	*12 21	3 35	5 24	7 41	9 53
Püspök-fürdő	»	8 38	11 00	12 32	3 47	5 41	7 53	—
Rontó †	»	8 42	11 04	12 36	3 51	5 45	7 58	10 00
V.-Velencze	»	8 55	11 17	12 49	4 06	6 00	8 11	10 13
Vásártér	»	9 05	11 31	1 04	4 21	6 08	8 26	10 23
Nagyvárad	érk.	9 11	11 27	—	—	6 15	—	10 29

A *-gal jelölt csak vasár- és ünnepnap közlekedik.

Különös figyelembe!

A küszöbön levő lakás változások alkalmával az összes raktáron levő

butorszövetek, Creppek, dísz és butorpelüsök

árait tetemesen leszálitottuk,

mely körülményre az igen tisztelt vevő közönség szives figyelmét felhivjuk.

Teljes tisztelettel

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA czég

97—12—15 **Nagyvárad, Szent László-tér.**

Huzás visszavonhatatlanul

1901. Junius 25-én.

Főnyeremény

30.000 korona értékü

Concordia sorsjegyek

à 1 korona.

ajánlja:

KISS DÁVID főelárusitó

Nagyváradon.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1901. évi május 1-től.

Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.

		V. v.		Sz. v.	
Nagyvárad — —	ind.	5	50	2	—
Ősi — — — —	»	6	09	2	14
Uj-Palota — —	»	6	24	2	29
Gyires — — —	»	6	41	2	42
Körösszeg — —	»	7	02	3	01
Szakál — — —	»	7	39	3	31
Nagy-Tóti — —	»	7	55	3	47
Komád — — —	»	8	25	3	59
Iráz — — —	»	8	42	4	16
Kót — — — —	»	9	19	4	39
Vésztő — — —	»	9	44	5	10
Szeghalom — —	»	10	34	5	55
Körös-Ladány —	»	11	—	6	12
Kéthalom — —	»	11	18	6	30
Déva-Ványa — —	»	12	03	6	55
Ozed — — —	»	12	21	7	15
Gyoma — — —	érk.	12	45	7	39

Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.

		Sz. v.		V. v.	
Gyoma — — —	ind.	3	40	2	30
Ozed — — —	»	4	07	2	54
Déva-Ványa — —	»	4	37	3	26
Kéthalom — —	»	4	54	3	43
Körös-Ladány —	»	5	13	4	06
Szeghalom — —	»	5	40	4	38
Vésztő — — —	»	6	12	5	22
Kót — — — —	»	6	38	5	52
Iráz — — — —	»	6	52	6	07
Komádi — — —	»	7	10	6	38
Nagy-Tóti — —	»	7	22	6	50
Szakál — — —	»	7	48	7	23
Körösszeg — —	»	8	11	7	47
Gyires — — —	»	8	33	8	12
Uj-Palota— — —	»	8	47	8	27
Ősi — — — —	»	9	03	8	46
Nagyvárad — —	érk.	9	20	9	05

Vésztő—Kötegyán—Hollód.

		V. v.		V. v.	
Vésztő — — —	ind.	4	45	5	27
Okány — — —	»	5	07	5	49
Gyanta — — —	»	5	23	6	07
Sarkad-Keresztur —	»	5	36	6	18
Méhkerék — —	»	5	52	6	36
Kötegyán — —	érk.	6	—	6	45
Kötegyán — —	ind.	6	16	6	57
Pósa — — —	»	6	29	7	12
Ilye — — — —	»	6	48	7	24
Csegőd — — —	»	7	02	7	39
Erdő-Gyarak — —	»	7	12	7	49
Árpád — — —	»	7	21	7	59
Fekete-Bátor — —	»	7	39	8	20
Fekete-Tót — —	»	7	52	8	35
Tenke — — —	»	8	15	9	03
Rippa — — —	»	8	39	9	32
Mocsár-Gyanta —	»	8	51	9	45
Hollód — — —	érk.	9	01	9	57

Hollód—Kötegyán—Vésztő.

		V. v,		V. v.	
Hollód — — —	in	4	35	12	05
Mocsár-Gyanta —	»	4	46	12	17
Rippa — — —	»	5	02	12	39
Tenke — — —	»	5	24	1	17
Fekete-Tót — —	»	5	44	1	39
Fekete-Bátor — —	»	6	06	2	07
Árpád — — —	»	6	16	2	18
Erdő-Gyarak — —	»	6	25	2	28
Csegőd — — —	»	6	34	2	38
Ilye — — — —	»	6	57	2	58
Pósa — — —	»	7	07	3	09
Kötegyán — —	érk.	7	19	3	22
Kötegyán — —	ind.	8	06	3	42
Méhkerék — —	»	8	15	3	52
Sarkad-Keresztur —	»	8	33	4	12
Gyanta — — —	»	8	43	4	23
Okány — — —	»	9	02	4	44
Vésztő — — —	érk.	9	20	5	04

Székelyhid—Margita—Sz.-Somlyó.

		V. v.		Sz. v.	
Székelyhid — —	ind.	9	36	6	40
A.-Keresztur — —	»	10	20	7	22
V.-Ábrány — —	»	10	34	7	35
Monos-Petri — —	»	10	45	7	45
Margita — — —	»	11	05	8	04
Felső-Ábrány — —	»	11	19	8	17
Szoldobágy — —	»	11	41	8	37
Bályok — — —	»	11	55	8	56
Széplak — — —	»	12	18	9	12
Ipp — — — —	»	12	48	9	40
Sz.-Nagyfalu — —	»	1	10	9	59
Szilágy-Somlyó —	érk.	1	34	10	22

Sz.-Somlyó—Margita—Székelyhid.

		Sz. v.		V. v.	
Szilágy-Somlyó —	ind	3	18	2	05
Sz.-Nagyfalu — —	»	3	43	2	30
Ipp — — — —	»	4	—	2	47
Széplak — — —	»	4	35	3	27
Bályok — — —	»	4	47	3	40
Szoldobágy — —	»	5	01	3	55
Felső-Ábrány — —	»	5	19	4	15
Margita — — —	»	5	38	4	37
Monos-Petri — —	»	5	48	4	48
V.-Ábrány — —	»	5	58	4	59
A.-Keresztur — —	»	6	11	5	13
Székelyhid — —	érk.	6	50	5	54

Szeghalom—Füzes-Gyarmat.

		V. v.		V. v.	
Szeghalom — —	ind.	10	20	5	50
Füzes-Gyarmat —	»	10	45	6	17
B.-N.-Bajom —	»	11	43	7	15
B.-Udvari — —	»	11	58	7	30
Szerep — — —	»	12	09	7	41
P.-Ladány — —	érk.	1	—	8	32

Füzes-Gyarmat—Szeghalom.

		V. v.		V. v.	
P.-Ladány — —	ind.	6	50	2	04
Szerep — — —	»	7	40	2	48
B.-Udvari — —	»	7	54	3	01
B.-N.-Bajom — —	»	8	17	3	23
Füzes-Gyarmat —	»	9	09	4	07
Szeghalom — —	érk.	9	30	4	28

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint van kitüntetve.
A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig terjedő éjjeli időt jelzi.
A †-tel jelzettek feltételes megálló helyek.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		V. v.	
Budapest	ind.	6	50	8	30	2	—	5	45	9	15	—	—
Rákos	»	7	02	8	51	2	13	6	06	9	28	—	—
Ujszász	»	8	28	10	59	3	36	8	40	10	56	—	—
Szolnok	»	9	07	11	31	3	59	9	27	11	19	—	—
Szajol	»	9	21	11	50	4	12	9	46	11	33	—	—
P.-Ladány	»	10	43	2	—	5	28	11	53	12	55	4	54
Báránd	»	—	—	2	12	—	—	12	07	—	—	5	11
Sáp	»	—	—	2	27	†5	48	12	24	—	—	5	32
B.-Ujfalu	»	11	18	2	47	6	03	12	46	1	33	5	58
M.-Peterd	»	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—	6	15
M.-Keresztes	»	—	—	3	12	—	—	1	14	—	—	6	31
Bors	»	—	—	3	25	—	—	1	28	—	—	6	50
Püspöki	»	11	48	3	32	—	—	1	36	—	—	7	02
Nagyvárad	érk.	11	56	3	42	6	39	1	48	2	11	7	16
Nagyvárad	ind.	12	16	3	58	6	46	2	06	2	18	12	25
V.-Velence	»	—	—	4	05	—	—	2	30	2	25	12	32
F.-Vásárhely	»	—	—	4	16	—	—	2	41	—	—	12	45
M.-Telegd	»	12	48	4	38	7	15	3	03	2	50	1	12
Élesd	»	†1	02	4	56	†7	28	3	21	†3	04	1	37
Rév	»	1	26	5	20	7	50	3	45	3	26	2	10
Csuca	»	2	16	6	31	8	37	4	52	4	16	3	49
B.-Hunyad	»	2	49	7	16	9	08	5	32	4	52	4	48
Jegenye	»	3	15	7	49	†9	33	†6	01	—	—	5	34
Kolozsvár	érk.	3	50	8	33	10	08	6	59	5	55	7	04

Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.

		V. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.	
Kolozsvár	ind.	—	—	5	23	7	—	12	32	6	13	11	01
Jegenye	»	—	—	—	—	7	59	†1	14	7	16	—	—
B.-Hunyad	»	—	—	6	40	8	37	1	44	7	54	12	20
Csucsa	»	3	25	7	09	9	19	2	15	8	37	12	52
Rév	»	5	26	7	47	10	08	3	01	9	32	1	34
Élesd	»	5	54	†7	59	10	25	†3	15	9	49	†1	48
Mező-Telegd	»	6	21	8	11	10	42	3	28	10	07	2	01
F.-Vásárhely	»	6	49	—	—	11	01	—	—	10	27	—	—
Várad-Velencze	»	7	02	8	32	11	10	—	—	10	37	2	25
Nagyvárad	érk.	7	11	8	38	11	17	3	57	10	44	2	31
Nagyvárad	ind.	2	22	8	43	11	36	4	10	11	04	2	38
Püspöki	»	2	36	8	52	11	47	—	—	11	14	—	—
Bors	»	2	47	—	—	11	54	—	—	11	22	—	—
Mező-keresztes	»	3	12	—	—	12	05	—	—	11	37	—	—
Mező-Peterd	»	3	30	—	—	12	17	—	—	11	50	—	—
B.-Ujfalu	»	4	07	9	23	12	29	4	50	12	05	3	18
Sáp	»	4	39	†9	38	12	47	—	—	12	25	—	—
Báránd	»	5	01	—	—	1	01	—	—	12	41	—	—
P.-Ladány	»	5	17	10	06	1	34	5	40	1	19	4	03
Szajol	»	—	—	11	21	3	08	6	59	3	04	5	19
Szolnok	»	—	—	11	44	3	35	7	32	3	37	5	39
Ujszász	»	—	—	12	03	3	58	7	50	4	05	5	58
Rákos	»	—	—	1	37	6	03	9	28	6	52	7	38
Budapest	érk.	—	—	1	50	6	20	9	40	7	10	7	50

Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.

		Sz. v.		Sz. v.		Gy. v.		Gy. v.		Sz. v.		V. v.	
P.-Ladány	ind.	4	—	1	24	5	35	10	53	2	29	6	08
Debreczen	»	5	10	2	56	6	46	11	44	3	56	7	41
Érmihályfalva	érk.	6	36	3	57	7	29	1	—	4	58	9	13

Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.

		Sz. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Sz. v.		Gy. v.	
Érmihályfalva	ind.	6	17	11	17	3	14	5	27	9	14	8	02
Debreczen	»	7	32	12	36	4	16	8	10	10	27	9	01
P.-Ladány	érk.	1	28	1	45	5	03	9	43	11	28	9	48

Debreczen—Nagy-Léta—Vértes.

		V. v		V. v.	
Debreczen i.		9	35	4	31
Sáránd	»	10	18	5	16
H.-Bagos	»	10	28	5	26
H.-Pályi	»	10	45	5	48
M.-Pályi	„	10	57	5	59
N.-Léta-Vértes	érk.	11	16	6	18

Vértes—Debreczen—Nagy-Léta.

		V. v.		V. v.	
Nagy-Léta-Vértes	ind.	5	25	1	05
M.-Pályi	»	5	47	1	30
H.-Pályi	»	6	03	1	48
H.-Bagos	»	6	18	2	05
Sáránd	»	6	40	2	29
Debreczen é.		7	18	3	13

Sáránd—Derecske.

Sáránd	ind.	10	33	5	26
Derecske	érk.	10	42	5	45

Derecske—Sáránd.

Derecske	ind.	6	00	1	49
Sáránd	érk.	6	20	2	09

Nagyvárad—Szeged.

		Sz. v.		Sz. v.		V. v.	
Nagyvárad	ind.	10	20	4	30	7	00
Ősi	»	10	30	4	41	7	16
Less	»	10	48	5	01	7	40
Gyapju	»	10	56	5	10	7	52
Cséffa	»	11	03	5	19	8	05
Szalonta	»	11	26	5	44	8	46
Kötegyán	»	11	46	6	05	9	15
Sarkad	»	11	57	6	17	9	31
Gyula	»	12	21	6	44	10	01
Csaba	»	2	06	7	41	4	44
Oroháza	»	3	12	9	10	5	50
H.-M.-Vásárhely	«	3	53	10	02	7	00
Szeged	«	4	28	10	55	7	55

Szeged—Nagyvárad.

		Sz. v.		Sz. v.		V. v.	
Szeged	ind.	3	40	10	25	6	40
H.-M.-Vásárhely	»	4	38	11	05	7	50
Orosháza	»	5	41	11	54	9	20
Csaba	»	7	00	2	33	4	50
Gyula	»	7	27	3	05	5	26
Sarkad	»	7	47	3	27	5	56
Kötegyán	»	7	57	3	39	6	10
Szalonta	»	8	23	4	10	6	47
Cséffa	»	8	42	4	34	7	18
Gyapju	»	—	—	4	42	7	29
Less	»	9	04	5	00	7	51
Ősi	»	9	21	5	19	8	16
Nagyvárad	érk.	9	32	5	30	8	31

Nagyvárad—Arad.

		Sz. v.		Sz. v.		Sz. v.	
Nagyvárad	ind.	10	20	4	30	7	—
Ősi	»	10	30	4	41	7	16
Less	»	10	48	5	01	7	40
Gyapju	»	10	56	5	10	7	52
Cséffa	»	11	03	5	19	8	05
Szalonta	»	11	26	6	44	8	46
Kötegyán	»	11	46	6	05	9	15
Sarkad	»	11	57	6	17	9	31
Gyula	»	12	21	7	44	10	01
Csaba	érk.	12	42	7	06	10	30
Csaba	ind.	2	23	7	18	4	32
Kétegyháza	»	2	54	7	46	5	03
Arad	érk.	3	55	8	50	6	05

Arad—Nagyvárad.

		Sz. v.		Sz. v.		Sz. v.	
Arad	ind.	5	10	11	20	9	35
Kétegyháza	»	6	14	12	31	10	54
Csaba	érk.	6	40	12	57	11	24
Csaba	ind.	7	—	2	33	4	50
Gyula	»		27	3	05	5	26
Sarkad	»	7	46	3	27	5	56
Kötegy	»	7	55	3	39	6	10
Szalon	»	8	22	4	10	6	47
Cséffa	»	8	4	4	34	7	18
Gyapju	»	—	—	4	42	7	29
Less	»	9	04	5	—	7	51
Ősi	»	9	21	5	19	8	16
Nagyvárad	érk.	9	32	5	30	8	31

Nagyvárad—Belényes—vaskon

		Tv. sz. sz.		Sz. v.	
Nagyvárad — —	ind.	5	35	2	40
V.-Velencze — —	»	5	47	2	51
Félix-Fürdő — —	»	6	11	3	13
Kardó — — —	»	6	26	3	27
Nyárló — — —	»	7	07	4	07
Magyar-Gyepes —	»	7	19	4	18
Tasádfő — — —	»	7	34	4	32
Drág-Cséke — —	»	7	55	4	46
Magyar-Cséke— —	»	8	12	†5	01
Dusesd — — —	»	†8	25	†5	13
Szombatság-Rogoz—	»	9	02	5	47
Hollód — — —	»	9	15	5	59
Gyanta — — —	»	9	29	6	12
Sólyom — — —	»	9	55	6	36
Borz — — —	»	†10	10	†6	50
Belényes-Ujlak —	»	10	22	7	01
Sonkolyos — —	»	†10	35	†7	13
Belényes— — —	»	11	21	7	47
Szudrics — — —	»	11	44	8	09
Lunka-Rézbánya —	»	12	13	†8	34
Vaskóh — — —	érk.	12	29	8	49

Vaskóh—Belényes—Nagyvárad.

		Sz. v.		Tv. sz. sz.	
Vaskóh — — —	ind.	4	—	2	55
Lunka-Rézbánya —	»	4	12	3	08
Szudrics — — —	»	4	39	3	37
Belényes — — —	»	5	07	4	16
Sonkolyos — —	»	†5	28	†4	39
Belényes-Ujlak —	»	†5	40	†4	51
Borz — — —	»	†5	49	†5	01
Sólyom — — —	»	6	05	5	22
Gyanta — — —	»	6	26	†5	43
Hollód — — —	»	6	40	6	—
Szombatság-Rogoz—	»	7	01	6	29
Dusesd — — —	»	†7	25	†6	55
Magyar-Cséke— —	»	†7	37	†7	08
Drág-Cséke — —	»	7	56	7	33
Tasádfő — — —	»	8	10	†7	47
Magyar-Gyepes —	»	8	24	8	02
Nyárló — — —	»	8	34	8	13
Kardó — — —	»	8	57	†8	36
Félix-Fürdő — —	»	9	10	†8	49
V.-Velencze — —	»	9	31	9	10
Nagyvárad — —	érk.	9	41	9	21

Nagyvárad—Ermihályfalva.

		Sz. v.		v.	
Nagyvárad — —	ind.	4	15	6	44
B.-Püspöki — —	»	4	30	7	10
Bihar — — —	»	4	50	7	36
Paptamási — —	»	5	14	8	05
Gyapoly — — —	»	5	27	8	21
B.-Diószeg — —	»	5	43	8	44
Nagykágya — —	»	5	55	8	59
Székelyhid — —	»	6	24	9	32
Erselind — — —	»	6	45	10	—
Érmihályfalva —	érk.	7	15	10	36

Ermihályfalva—Nagyvárad.

		Sz. v.		V. v.	
Érmihályfalva —	ind.	6	10	5	20
Érselind — — —	»	6	41	6	—
Székelyhid — —	»	7	10	6	48
Nagykágya — —	»	7	22	7	02
B.-Diószeg — —	»	7	35	7	22
Gyapoly — — —	»	7	50	7	40
Paptamási — —	»	8	11	8	08
Bihar — — —	»	8	29	8	33
B.-Püspöki — —	»	8	52	8	58
Nagyvárad — —	érk.	9	06	9	15

Szombatság—Rogoz—Dobrest.

		V. v.		Tv. sz. sz.	
Szombatság-Rogoz	ind.	9	10	6	35
Nánhegyesel — —	»	†9	46	†7	01
Dobrest — — —	»	9	36	7	11

Dobrest—Rogoz—Szombatság.

		V. v.		Tv. sz. sz.	
Dobrest — — —	ind.	6	06	4	32
Nánhegyesel — —	»	†6	16	†4	56
Szombatság-Rogoz	érk.	6	40	4	

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.